JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS-, EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1860. Zaturdag, 17 Maart. N°. 22.

Te Batavia bij H. M. VAN DORP; te Samarang bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te Soerabaija bij LE ROY & Co., te Pasaroean bij ...ERMANS & Co., te Cheribon bij BLOK & RUZETTE; te Tagal bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te Soerakarta bij VELTMAN & Co.; te Madioen bij G. A. HOGENRAAD; te Padang bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; voor de Buitenbezittingen bij de Agenten der Stoomschepen van den Heer W. CORES DE VRIES en voor Nederland bij J. NOORDENDORP, Pijpenmarkt te Amsterdam.

... jaar voor Batavia ... f 12,50.	De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor plattijd.	De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
» » Java ... » 15,—.		Bij eerste of meerdere herhaling 25 » » » » »
» » Buitenbezittingen ... » 17,50.		Behalve het Zegel voor den Lande.
» » Nederland ... » 22,50.		
... betaling geschiedt vooruit.—Brieven franco.		

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIEN.

...den 12 Maart overleed plotseling, mijn dierbare ...oot Johan, François, Wilhelm Lange, in leven ...Resident te Keboemen, mij nalatende vijf nog ...kinderen.

C. LANGE
geb. Guillaume.

...W. Jansen, regentesse van de christelijke ...school te Batavia, echtgenoote van
G. D. W. TE NIET.
...15 Maart 1860. (843)

...beviel voorspoedig van een' ZOON, Celine de ...geliefde Echtgenoot van
J. J. W. ABELL.
...16 Maart 1860. (849)

VENDUTIE

op Maandag den 19den Maart 1860, ...de woning van wijlen Mevrouw de ...weduwe BUDDINGH, in het Parapattan Weezen-Gesticht, door

CASSALETTE & Co.,

van eenen

...AAIJEN EN GOED ONDERHOUDEN

INBOEDEL,

bestaande grootendeels uit

...KONIJHOUTEN MEUBELS

als:

...Consoles en Knaapjes met Marmeren bladen, ... met Spiegels, Toiletten en Waschtafels, ...tje, Fraaije groote Linnen en Hangkasten, ...kasten, Schutsels, een Ameublement met paar... een Buffet, IJzeren Ledikanten, En... Hang- en Tafellampen, Spiegels, Schil... Marmeren Vazen, Porcelein- en Glas... Pleet- en Zilverwerk, als; Lepels en Vor... bewerkte Mandjes, een Theegarniture in ...doos, enz., enz.

voorts:

...GENS, PAARDEN, etc.

Alles op Zondag te voren te bezigtigen. (817)

VENDUTIE

op Maandag, den 19den Maart 1860, voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & CO.,

à 4 pCt. Vendusalaris,

van

...VERSE LIJNWADEN,

... 6 ... Calicots, ... of meer beschadigd.

85 pees blaauwe Drills, } min of meer beschadigd.
60 " polemieten, }

DIVERSE PROVISIEN,

als:

400 bl. ZALM, 400 bl. CARROTS,

verder:

fraai verlakte Tafeltjes,

100 doz. HANDSCHOENEN, enz. enz.

(820)

Op de Vendutie

van Maandag den 29sten Maart 1860,

zullen nog verkocht worden:

13 MANDEN AARDEWERK.

(860) JOHN PRYCE & Co.

VENDUTIE

op Dingsdag 20 Maart,

voor een woonhuis op kampong Malaijoe boven Meester Cornelis, door

GEBRS. VEIT,

van BANKEN, TAFELS, STOELEN, KASTEN, LEDIKANTEN, HANG- en TAFELLAMPEN,

SPIEGELS EN SCHILDERIJEN

en andere Meubelen.

WAGEN, BENDIJ

en

RIJPAARDEN,

waarbij een Schimmel van 4 voet 5 dm., een zoo goed als nieuwe

MYLORD,

Melkgevende

KOEBEESTEN

van Bengaalsch ras,

GEITEN, een KARBOUW met DRIE HOORNS, GADOGANS, voorts: een

GOUDEN BUIKBAND

met Plaat met Diamanten omzet, DIAMANTEN RINGEN, enz., en om 12 ure precies:

een rij Gebouwen met pannen gedekt en houten Stijlen,

staande en gelegen op den grond van Solitude.

VENDUTIE

op Dingsdag den 20sten Maart 1860,

voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

à 4 pCt. Vendusalaris,

van

COGNAC OP VATEN,

HAUT BORSAC CHAMPAGNE op heele en halve flesschen, GLASWERK, fijn wit KATOEN, GORDIJNGOED, LAKENS, LIJNWADEN, DAMES KLEEDEN, BORDUURWOL, FRANSCHE CHITSEN, eene partij DAKPANNEN. enz., enz.

Alsmede:

voor Rekening des Boedels van wijlen den Bengalees **Mohamat Haijdar,**

No. 1.

Een Stuk **Tuin- en Zaailand,** gelegen in het Westerveld, het Tweede Deel van Blok M., sub No. 330, buurt of wijk **Drosserspad,** bij de verponding geregistreerd onder No. 55.

No. 2.

Acht-en-Negentig, Negen-en-Negenste gedeelte van een Stuk ZAAILAND, in zijn geheel gelegen in het Westerveld, het 2de deel van Blok M., No. 130, buurt of wijk **Drosserspad,** kampong Kebon Djeroek, bij de verponding geregistreerd onder No. 6039.

En verder:

de reeds vroeger geannonceerde

PRAAUWEN.

(801)

VENDUTIE

op Woensdag den 21 Maart 1860,

WEGENS VERTREK:

ten huize van Mevrouw de weduwe

H. T. TEENCS,

aan het **Koningsplein** oostzijde (nabij de kerk), door

GEBRS. ROSELJE & CO.,

van een uitterst netten inboedel bestaande uit:

fraaije in Europa vervaardigde

AMEUBLEMENTEN

voor Salon en Boudoir,

LINNEN, BOEKEN EN SPIEGELKASTEN,

Etagères, Bonheur du jour, Toilet duchesse, Bureau, Speeltafels, Consoles, Waschtafels, Knapen,

ronde en ovale

TAFELS

allen met marmeren bladen en van

MASSIEF MAHONIJHOUT.

voorts groote

SPIEGELS SCHILDERIJEN,

Pendules, Vazen, Lampen, divers

Zilver-, Pleet-, Porcelein-, Cristal- en Glaswerk.

IJzeren Ledikanten.

Wijders:

vier spannen goed gedresseerde

PAARDEN,

Europeesche Rijtuigen, Wagentuigen, Martevanen, fraaije

Bloemen in potten, etc.

Op Zondag den 18 te bezigtigen. (822)

Hout-Vendutie

op Woensdag den 21 Maart,
op het Heemradenplein,
door
CASSALETTE & Co.,
van
BALKEN, DOLKEN, KROMHOUTEN en RIBBEN. (818)

VENDUTIE

op Donderdag den 22sten Maart 1860,
voor het Commissiehuis van
ABEELEN, DENNISON & CO.,
van puike
BOTER,
COGNAC, 200 dozijn dubbelt Princessen BIER,
PALE ALE, PORTER,
voor rekening van belanghebbenden:
G R B 5 kisten MADAPOLLAMS,
J F . . . 1 „ SARONGS,
min of meer door Zeewater beschadigd.
F C 2 kisten 32 vellen
KAPLEER,
een factuur Koperen
Kast- en Deur-Sloten,
Gesloopt Geel en Rood
BLADKOPER EN DITO. BOUTEN
en Vinger lingen, Pompen, IJzerwerk,
Voorts: Eene groote partij AFBRAAK, bestaande hoofdzakelijk uit DEUREN, RAMEN, VENGSTERS met IJzeren Tralien, HEKWERK, alles van
Djattie Hout,
en in goeden staat,
en ten 9 ure voor rekening van belanghebbenden:
EEN PRAAUW
groot Elf Koijangs, 10 stuks
KANARIE VOGELS
pas aangebragt. (851)

VENDUTIE

op Vrijdag den 23sten Maart 1860,
voor het Commissiehuis van
Gebrs. ROSELJE & Co.,
van een partijtje pas aangebragte
BOTER,
DIVERSE PROVISIEN,
Aarde- en Glaswerk, Kramerijen, 6 kisten fraai kinder Speelgoed, Spreijen, fraai Wit katoen in diverse kwaliteiten voor huisselijk gebruik, Kaarten, fijne Scharen en Pennemessen, Kantoorboeken, en
voor Rekening van belanghebbenden
19 stukken **Zwart Satin de Laine** en
12 „ „ **Côteline.**
(823)

VENDUTIE

op Vrijdag den 23 Maart 1860,
voor de toko van den Chinees
KHOUW TEKHIN,
op
Passer-Baroe,
à 6 pCt. vendusalaris,
van
ONGEBLEEKT KATOEN $7^1/_4$, MADAPOLLAMS $6^1/_4$, BAREGE, CRINOLINES, KANT, CORSETTEN, FRANSCHE ZIJDE VAN VERSCHILLENDE KLEUREN, SCHOTS LINNEN, ORLEANS, FLANEL, HANDSCHOENEN, DAMESKRAGEN, LAKEN,
Broeken en Jassen goed voor Heeren, enz.

---

verder:
BOTER,
VERSCHILLENDE DRANKEN, LAMPEN, BLIKJES in SOORTEN, enz.
(826)

VENDUTIE

op Maandag den 26 Maart 1860,
voor het commissiehuis van
van Riet & ter Gouw,
in de Kalverstraat,
VAN DIVERSE LIJNWADEN,
PROVISIEN EN DRANKEN,
GOUD EN DIAMANTWERKEN.
VOORTS:
200 riem Propartia Papier.
100 kistjes à 1 doz. Cognac.
fijne SIROPEN, gesorteerd in kistjes van 1 doz.
IJZEREN HAMKETELS.
Diverse GLASWAREN, waaronder stellen GLAZEN VAN 3 en 6 dozijn.,
IJzerwerken enz.
(866)

Op den 31 Maart,
zal op het landhuis te Sawangan in de Ads. Res. Buitenzorg.
wegens vertrek van den Heer
F. W. H. VAN HEDEMAN,
Vendutie worden gehouden van deszelfs
Inboedel,
bestaande uit:
TAFELS, STOELEN, BANKEN, SCHILDERIJEN, KASTEN, LEDIKANTEN met Toebehooren.
HANG EN TAFELLAMPEN,
PENDULES, een EETSERVIES van Fransch Porcelein, enz.. enz., en voorts:
goed gedresseerde
WAGENPAARDEN,
TUIGEN, WAGEN, BENDIE,

KARREN, BUFFELS,
Landbouw- en Ambachts-

GEREEDSCHAPPEN
en wat verder te voorschijn zal worden gebragt. (836)

VERKOOP

VAN
Landelijke ondernemingen.
Ter bevordering eener spoedige likwidatie van de firma
LEVERT & Co.,
zullen de Ondergeteekenden bij inschrijving verkoopen:
Een half aandeel in de TABAKSONDERNEMING van den Heer **A. J. Walter,** gelegen in de Residentie Kedirie, Afdeeling Ngrowo.
Een kwart aandeel in de INDIGO FABRIEK NGOEPIT, gelegen in de Residentie Soerakarta, waarvan mede, eigenaar en beheerder is de Heer **Jhr. L. de Kock,**
benevens de daarbij behoorende kontrakten van associatie.
Gegadigden worden verzocht hunne inschrijvingsbiljetten aan de ondergeteekenden in te leveren vóór of op den 15 *April* aanstaande. De likwidateuren van de firma **Levert & Co.,**
A. J. W. VAN DELDEN,
S. J. VAN DER MEULEN,
(853) N. P. VAN DEN BERG.

VERKOOP

VAN
VASTIGHEDEN

De Ondergeteekenden, tot eene spoedige realisatie wenschende over te gaan van de ***vastigheden*** toebehoorende aan de firma
LEVERT & Co.,
of aan elk der Vennooten in het bijzonder, noodigen gegadigden uit, om hunne biedingen schriftelijk aan de Ondergeteekenden in te zenden, vóór of uiterlijk op den 31sten Maart aanstaande.

Voor de overname van de volgende ***Perceelen*** zullen biedingen worden ingewacht:

Een **Pakhuis,** hoek Vierkant, achter het Entrepôt, laatst verhuurd geweest aan de firma Van Limmeren, Rueb & Co., verpondingsnommer 5908.

Twee **Pakhuizen** in de Lepelstraat, met behoorende ***Stal*** voor 40 paarden en ***Wagenloods,*** verhuurd aan de firma P. J. L. Batenburg & Co., verpondingsnommer 8147.

Een **Pakhuis,** naast voorgaand perceel gelegen, vroeger verhuurd aan de firma Morgan, Melbourn & Co., thans ledig, verpondingsnommer 9244.

Een **Stal** voor 52 paarden met ***Wagenloods*** en twee ***planken huizen*** in de Lepelstraat, verpondingsnommer 2278.

Een **Huis** in de Lepelstraat, nabij het Zouthuis, geoccupeerd door den Heer de Sousa, verpondingsnommer 3116.

Een **Huis,** naast het voorgaand gelegen, verpondingsnommer 3117.

Drie **Woonhuizen** op de Voorrei, geoccupeerd door de heeren Franz en Koch en de Weduwe de L., verpondingsnommers 2851, 2852, 966.

Een **Erf,** beplant met klapperboomen, omringd door eenen steenen muur, gelegen in de Koestraat, tegenover de stal van den heer Orth, verpondingsnommer 8934.

Een **Stal** met groote **Wagenloods,** gelegen op Roca Malakka, verhuurd aan den heer Wasch, verpondingsnommer 8933.

Een **Opstal,** naast bovenstaande stal gelegen, verhuurd aan den heer Wasch.

Een ledig **stuk grond** op Roca Malakka, verpondingsnommer 409.

Een **Woonhuis** in de Buiten-Nieuwpoortstraat, naast de Japansche Toko, verpondingsnommer 4...

Een **Woonhuis** op Batoe Toelies, gedeeltelijk van planken en gedeeltelijk van steen, met steenen ***bijgebouwen*** en ***erf,*** beplant met klapperboomen, verpondingsnommer 8371.

Een ledig **stuk grond** op Sawa Besaar, buurtwijk Drosserspad, verpondingsnommer 8467.

Een **Huis** in de Chinesche kamp, achter Panggoeng Waijang, verpondingsnommer 1699.

Een **planken opstal** bij de Panggoeng Waijang.

Twee ledige stukken **tuingrond** op Kemajoran, verpondingsnommers 3805, 5081.

Een **Steenbakkerij,** bestaande uit een ... met ***steenoven*** en een ***Steenenhuis,*** benevens p. m. 80,000 stuks nieuw gevormde, ongebakken ***steenen,*** **Vier Praauwen,** waarvan twee à een en twee à drie koyangs en ***tien stuks karbouwen,*** verpondingsnommer 4796.

Voor zooverre de Ondergeteekenden zulks hebben kunnen nagaan, zijn de hypotheekhouders op de bovenstaande panden niet ongenegen, om bij voldoende soliditeit der koopers de bestaande hypotheek daarop gevestigd te laten.

De likwidateuren der firma **Levert & Co.**
A. J. W. VAN DELDEN.
S. J. VAN DER MEULEN.
(854) N. P. VAN DEN BERG.

VERKOOP

VAN
PRAAUWEN, enz.

Ten gevolge van de likwidatie van de firma
LEVERT & CO,
zullen de ondergeteekenden bij inschrijving verkoopen de aan die firma toebehoorende **Praauwen,** ten getale van **86 stuks,** benevens de bij haar in gebruik zijnde **Werf** voor het repareren der Praauwen, met het daarop staande **steenen Woonhuis, Bijgebouwen, Loodsen,** etc., etc.

Nadere inlichtingen en opgaven zijn te verkrijgen bij de ondergeteekenden, bij wien tot en met 31sten Maart aanstaande, gelegenheid bestaat tot inlevering van inschrijvingsbiljetten.

De likwidateuren van de firma LEVERT & Co.
A. J. W. VAN DELDEN.
S. J. VAN DER MEULEN.
(855) N. J. VAN DEN BERG.

Ten gevolge der Likwidatie van den boedel van wijlen den Heer **Dümmler**, zal op Maandag den 2den April 1860 publiek worden verkocht:

ten elf ure precies,

voor het Commissiehuis van

JOHN PRYCE & Co.,

DE SUIKERFABRIEK

TJILANGKAP,

gelegen in de Assistent-Residentie **Krawang**, met de daarbij behoorende Gouvernements Contracten van Levering en Verhuur van **Zes Honderd en Zeven-tig Bouws**, loopende tot Ult. December 1880, zoo-mede met de zich daarop bevindende **gebouwen**, werktuigen, **Arakfabriek**, **Inventaris**, en al hetgeen daaraan verbonden is.

De voorwaarden van Verkoopbeschrijving van Fabriek, aanplant en inventaris, liggen ter lezing opgeslagen op het Etablissement en ten kantore van

de Heeren B. J. VAN ECK & Co. te Soerabaija.
" " VAN DEN BROEK en VEECKENS te Samarang.
" " SAPORTAS & Co. te Cheribon.
" " JOHN PRYCE & Co. te Batavia.

(855)

Op een nader te bepalen dag in de maand April, zullen de Ondergeteekenden publiek verkoopen, de ondervolgende perceelen toebehoorende tot den boedel van wijlen den Heer

J. F. MEIJER,

als:

1 perceel te Parapattan, thans bewoond door den Heer Bijleveld.
1 dito dito thans bewoond door den Heer Kinder.
dito dito thans bewoond door den Heer Mr. de Jongh.
dito " " " " " " Voute.
dito dito thans " " " " " Graafland.
dito dito " " " " " de Blot.
dito " " " " " " Mr. van Schelle.
dito dito " " " " " Steel.

benevens **een stuk tuinland**, aan de Soentarsche vaart.

(851) VAN SLOOTEN, MORGAN EN Co.

LEES HIER:

De tegen **Dingsdag** den 27sten **Maart** geannonceerde publieke **verhuring** van het Land

SAWANGAN,

zal **geenen** voortgang hebben.

Batavia, *15 Maart* 1860.

De waarnd. Notaris,
HEIJLIGER.

(837)

Engelsche Collin Patent

ASSEN EN VEEREN.

LIGTE AMERICAANSCHE ASSEN EN VEEREN.

(830) ABEELEN, DENNISON EN Co.

VERSCHE DROOGE DJAGONG.

Bij VAN WALCHREN & Co.

GOM-ELASTIEKE

GARRIBALDI,

VILLA-FRANCA

en andere piepende

BALLEN,

FRAAIE GEBORDUURDE

VENSTER-GORDIJNEN,

tot zeer billijke prijzen.

Bij

(860) GEBRS. VEIT.

Théâtre Français de Batavia.

Avec la permission de M. le Resident.

LUNDI, 19 Mars 1860.

6e représentation du 5e mois de l'abonnement, une dernière représentation de

DON PASQUALE.

GRAND-OPÉRA EN 3 ACTES.

MARDI, 27 Mars 1860.

Au bénéfice de Mr. *Nanteuil* et de Madame *Bourgeois*.

LE GAMIN DE PARIS.

VAUDEVILLE EN 2 ACTES.

Le 2me actes de

CHARLES VI.

Les Deux Aveugles.

OPERETTE EN 1 ACTE.

Le Directeur Gérant,
VAN KINSBERGEN.

(848)

WISSELS OP NEDERLAND,

verkrijgbaar bij de **Factorij der Nederlandsche Handelmaatschappij** en hare **Agentschappen** te Samarang en Soerabaija. (799)

GEZUIVERDE KLAPPEROLIE,

gegarandeerd, ***eerste qualiteit.***

(829) ABEELEN, DENNISON EN Co.

VAN RIET & TER GOUW.

Ontpakten:

Een Factuur

Fransche Spiegels

en

SCHILDERIJEN,

onder welke laatste prachtige Medaillons.

Zij ontvingen ook een factuurtje

ZILVERWERK,

van de nieuwste modellen, waaronder

THEE EN KOFFIJ SERVIESEN MET BLAD,

INKTKOKERS, KINDER BELLEN. LEPEL en KROES in ETUI, LEPEL DOOSJES compleet enz.

1 dozijn Thee Lepeltjes,

Klontjes Tang, Suiker en Thee Schepje.

Cristalen Bier- en Wijn-Glazen

op zilveren Voet, enz. een en ander bijzonder geschikt voor Cadeaux.

(867)

Bij de ondergeteekenden verkrijgbaar:

Gezuiverde Klapper-olie

in tobben van cc. 2 picols voor huiselijk gebruik.

VERSCHE DROOGE DJAGON

ENGELSCHE TAFELLAMPEN

van MESSENGER.

(859) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

ASPHALT VILT,

voor het bedekken van Veranda's, ligte Gebouwen, tevens in plaats van zand onder de vloersteenen als anderzins, ook voor het aanleggen van Bloemperken en in elk geval als een zeker middel tegen de witte mieren,

bij ABEELEN, DENNISON EN Co.

(828)

Bij de Ondergeteekenden ontvangen:

Een factuur

BERLIJNSCH ZILVERWERK,

waaronder:

EEN GROOT ASSORTIMENT

STIJGBEUGELS, SPOREN

en

KANTOORLAMPEN.

(808) VAN WALCHREN & Co.

Direct uit Parijs ontvangen:

UIT DE FABRIEK VAN

LEREBOURS & SECRETAN,

fijne Brillen in alle nommers.

COMPTE-FILS (KLEINE MICROSKOPEN).

Gramgewigt in doosjes.

THERMOMETERS

IN SOORTEN.

BARRESWIL'S APPARATEN

voor Suikeronderzoek.

LAPIS INFERNALES KOKERS VAN PLATINA.

SUIKERWEGERS

volgens *Beaumé* in **Zilver Compositie** en **Koper,**

en vele andere ARTIKELEN, bij

(845) W. SPECHT GRIJP.

Ontvangen bij

A. PONS, Sluisbrug,

een assortiment prachtige bloemen, chenille en andere coiffuren. Zwarte en gekleurde **HAARNETJES** en meer andere fraaije artikelen.

(841)

LIM HELONG & Co.

di Passer Pisang,

ada djoeal en toekang bekin **leggers arak, pala** en **kast dammer**, di tampat lama ***Lie Aboen*** en toeroet pekerdjahan bagimana ***Lie Aboen***.

(838)

Ouders of Voogden,

die hunne kinderen of pupillen in het ***hand- of bouwteekenen*** wenschen te hebben onderwezen, wordt daartoe gelegenheid aangeboden.

Nadere informatiën bij

(846) LANGE & Co.

De Heer J. A. THEMMEN, wordt verzocht zich **ten spoedigste bekend** te maken aan

(810) C. BAHRE & G. KINDER.

Eene dame wenscht eene betrekking tot verzorging van jonge kinderen en waarneming of assistentie in eene huishouding.

Adres letter G. te *Samarang*, bij uitgevers dezes.

(842)

GEVRAAGD

ƒ 25,000,

tegen 7½ pCt. rente en zeer goede zekerheid.

(827) H. A. DES AMORIE VAN DER HOEVEN.

Te Koop gevraagd:

Een Kinder-Wagen.

Adres
H. M. VAN DORP.

(825)

TE KOOP **Eene partij bloeijende**

Vanille-planten,

Adres, uitgever dezes. (835)

TE KOOP in de Stad,

EEN

WAGEN-VERHUURDERIJ.

Te bevragen bij
(815) H. M. VAN DORP.

Te Koop
Een mooije HANDCHAIS.

Adres
(834) H. M. VAN DORP.

Uit de hand te Koop:

Eene uitmuntende VIOLONCEL,

bij
(861) JOHN PRYCE & Co.

TE HUUR, GEVRAAGD

een huis tusschen de *f* 100. — en *f* 140. — 's maands.
Adres bij den Heer
(852) H. M. VAN DORP.

TE HUUR
HET
PAKHUIS

aan de **groote rivier**, vroeger geoccupeerd door **Van Slooten, Morgan & Co.**

Te bevragen bij
(841) GASPER & Co.

NOTICE.

Mr. Charles Hagedorn, is authorized to sign our firm per ***Procuration.***

FRIELINK & Co.
JAPAN, Januarij 1860. (809)

De Heeren
C. F. KAPPEL en H. W. E. KRÜGER,
hebben onze
generale volmagt.

BATAVIA, 15 Maart 1860.
(840) GUMPRICH & STRAUSS.

BRAND-ASSURANTIE GENOOTSCHAP
te Amsterdam.

De Ondergeteekenden bij behoorlijke acte van volmagt, benoemd zijnde tot ***Agenten*** van het te Amsterdam gevestigde **Brand-Assurantie Genootschap**, zijn van af heden bereid, voor rekening van genoemde maatschap, risico's tegen Brandschade overtenemen.

HAAGER en SCHUURMAN.
BATAVIA, 15 Maart 1860. (858)

TWEEDE ZEE-ASSURANTIE COMPAGNIE
te Amsterdam.

De Ondergeteekenden bij behoorlijke acte van volmagt, benoemd zijnde tot ***Agenten*** van de te Amsterdam gevestigde **Tweede Zee-Assurantie Compagnie**, zijn van af heden bereid, voor rekening van genoemde maatschap, risico's tegen zee gevaar overtenemen.

HAAGER en SCHUURMAN.
BATAVIA, 15 Maart 1860. (857)

Oproeping van Crediteuren.

De likwidatie van de firma LEVERT & Co. en van de zaken door elk der beide vennooten, de Heeren H. E. LEVERT en J. L. VAN HEK, in hun privé gedreven, in de op 12 dezer plaats gehad hebbende vergadering van Crediteuren aan de ondergeteekenden opgedragen zijnde, roepen zij bij deze alle bekende en onbekende schuldeischers op, om hunne schuldvorderingen tegen genoemde firma, vertegen de vennooten in het bijzonder, vergezeld van de noodige bewijsstukken, aan de ondergeteekenden inteleveren vóór of uiterlijk op den 15 April aanstaande.

De likwidateurs der firma,
LEVERT en Co.
A. J. W. VAN DELDEN.
S. J. VAN DER MEULEN.
(814) N. P. VAN DEN BERG.

Zee-Assurantie Compagnie
te AMSTERDAM.

De Ondergeteekenden bij behoorlijke acte van volmagt, benoemd zijnde tot ***Agenten*** van de te Amsterdam gevestigde **Zee-Assurantie Compagnie**, zijn van af heden bereid, voor rekening van genoemde maatschap, risico's tegen zeegevaar overtenemen,

HAAGER en SCHUURMAN.
BATAVIA, 15 Maart 1860. (856)

HOLLOWAY'S ZALFEN PILLEN

Ettergezwellen, zweren, zeer, korstige melaatschheid en kwaadaardige huidziekten zyn zeer algemeen onder de zwarte bevolking der Oostersche Archipel, want de inboorlingen, die byna uitsluitend ryst eten, zyn onderhevig aan alle die ziekten welke voortvloeyen uit de onreinheid des bloeds. In de gansche Pharmacopea kan niets gevonden worden dat zoo spoedig en krachtdadig het bloed zuivert als Holloway's Pillen. Dezelve werken regtstreeksch op de vochten, en waar het bloed zuiver en gezond is daar is gesteld in eenen gunstigen toestand voor de genezing van alle ligchamelyke kwaten De Zalf en Pillen tegader genezen en heelen al uitwendig zeer en alle huidziekten hoe ook ingeworteld.

De prijzen dezer Zalf en Pillen zijn als volgt:
Doosjes Pillen à *f* 1. — *f* 3. — *f* 5. —.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te	Batavia	bij S. B. van Kleeff & Co.
»	Banjoemaas	» M. S. Cheriman.
»	Soeracarta	» W. Veldman.
»	Djocjocarta	» Buijn & Co.
»	Salatiga	» F. Kruithoffer.
»	Tagal	» Wed. Dort.
»	Cheribon	» W. Galistan.
»	Cheribon	» M. Blok.
»	Samarang	» H. L. de Lyon, de Groot, Kolff & Co. en bij

de hoofdagenten Soesman & Co. (832)

Heden uitgegeven:

D. C. DE BRUIN,

Handleiding tot practische oefening in de Zins-Ontleding, enz.
2e. en laatste Stukje. Bevattende de zamengestelde Zinnen.

Prijs *f* 0.50.
beide stukjes *f* 1.—
H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 14 Maart 1860. 802)

H. M. VAN DORP te Batavia.

Fredèric Bastiat. Oéuvres Complètes 6 vol.	*f* 15,—
Figuier. Exposition et Histoire des principales découvertes scientifiques modernes. 4 vol.	» 9.—
Guérin. Histoire de la dernière guerre de Russie 1853-1856. 2 vol. avec cartes et gravures.	» 25,—
Mémoires. et correspondence politique et militaire du prince Eugène. 6 vol.	» 22.—
Daru. Histoire de Venecie. 12 vol. reliés	» 45,—
Cousin. La société Française au 17 siecle 2 vol.	» 10,—
Mémoires. du cardinal de Retz, 1628-1649. 4 vol.	» 9,—
Mémoires. du duc de St. Simon sur le siècle de Louis XIV et la regence. 15. vol,	» 25,—
Barante, Histoire des ducs de Bourgogne de la maison de Valois 1400-1416. 8. vol.	» 24,—
Gautier. Histoire de l' art dramatique en France. 6 vol.	» 12,—

Racine, Molière, Camoens, Corneille, Voltaire, Arioste, Delille, Massillon, Bossuet et autres. (839)

Padangsch Nieuws- en Advertentieblad
uitgegeven te Padang
door
H. R. van Wijk, Rzn.

Prijs per halfjaar

Voor Padang	*f* 7.50.
» Sumatra	» 10.—
» Java en Buitenbezittingen	» 12.50
» Nederland	» 15.—

Inteekening en abonnements gelden worden aangenomen door H. M. VAN DORP.
(847) te Batavia.

Bij G. KOLFF & Co., te Batavia.
IS UITGEGEVEN.

INDISCH A. B. C. BOEK MET PLAATJES.

benevens
EERSTE LEESOEFENINGEN
door **D. C. de Bruin.** Prijs *f* 1.—
Schooluitgave » 0.50
met de daarop volgende:
Eerste Leesoefeningen, uitgegeven door het Indische onderwijzer Genootschap 4e stukje. *f* 1.20
H. Prange. ***Leesboek*** voor de scholen in Oost-Indie 3. stukjes » 1.40
Volledige Catalogus van **Leermiddelen voor het lager onderwijs** gratis te bekomen. (806)

LOTEN
voor de
241e Nederlandsche Staats-Loterij
met de laatste mail ontvangen en te bekomen:

1	Heel Lot ad	*f* 100.—
1	Half » » »	50.—
1	Vijfde » » »	20.—

te Batavia bij G. KOLFF en Co.
te Samarang bij de GROOT, KOLFF en Co.

Houders onzer loten in de uitgetrokken 240e Loterij ontvangen met deze post den uitslag hunner nummers. Het montant der Prijzen tegen inwisseling der biljetten is dadelijk disponibel bij voornoemde firma's.
14 Maart 1860. (805)

De ondergeteekende, door ongesteldheid verhinderd zijne talrijke vrienden en bekenden persoonlijk voor zijn vertrek naar Nederland op te zoeken, brengt hun bij dezen, ook namens zijne familie, eene welgemeende afscheidsgroete.

(800) J. G. G. BIERHAUS.
BATAVIA, 14 Maart 1860.

Vertrekkende Personen.

Weduwe *J. C. Teengs* naar Nederland, gemagtigde het administratiekantoor **Tiedeman en van Kerchem.** (803)

J. M. Tiedeman en echtgenoote naar Europa. (844)

STOOMGELEGENHEID.

Op iedere Zondag
VAN BATAVIA NAAR SAMARANG,
Op iedere Woensdag
VAN SAMARANG NAAR BATAVIA,
en
NAAR SAMARANG EN SOERABAIJA,
tweemaal 's maands, 24 uren na aankomst der Landmail.
Informatiën bij
(865) W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP BATAVIA,
Kapt. COUTERON,
zal na aankomst der mail naar Samarang en Soerabaija vertrekken.
Informatiën bij
(863) W. CORES DE VRIES.

HET STOOMSCHIP PALEMBANG
Kapitein KULLER.
vertrekt den 27 dezer naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE.
Informatiën bij
(864) W. CORES DE VRIES.

Het Stoomschip
MACASSAR,
Kapt. **BOSCH,**
zal 2 maal 24 uren na aankomst der Mail via ***Bencoelen*** naar ***Padang*** vertrekken.
Informatiën bij
(862) W. CORES DE VRIES.

GELEGENHEDEN
NAAR NEDERLAND
met Schepen der Heeren
A. VAN HOBOKEN & ZONEN.
Aanwezig in Indië:

Triton, kapt. ADRIAANS, in lading te Indramaijoe, om later van Batavia te vertrekken.
Zephir, Kapt. DE VRIES. In lading te Soerabaija, om via Batavia te vertrekken.
Jason, » VAN BUREN.
Medea, » LOURENS, liggende te Batavia.

Adres bij
REIJNST & VINJU, *Batavia.*
(869) ANEMAET & Co., *Soerabaija.*

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Zaturdag, 17 Maart 1860, N°. 22.

BEKENDMAKING.

...gevolge bekomen last wordt bekend gemaakt, dat ...e Excellentie de Gouverneur-Generaal gewone au...tie zal verleenen op Dingsdag den 27sten Maart ..., des morgens te negen uren, aan het gouverne...ts hôtel te Rijswijk.

...ghebbenden gelieven hunne aanvragen om au...tie, onder duidelijke bekendstelling van namen en ..., te rigten aan den ***adjudant van dienst.***

...ITENZORG, *De Majoor-Adjudant,*
16den *Maart* 1860. R. F. DE SEIJFF.

...*Javasche Courant* van woensdag den 14den dezer no. 21, ...het Koninklijk Besluit van 24 November 1859 no. 69, hou... regeling van de bevordering, het ontslag en het op nonacti... stellen van Europesche officieren van de landmagt in Ned. ..., welk besluit wij reeds vroeger medegedeeld hebben, waar...ij hier thans alleen laten volgen de bij dit besluit gevoegde:

...ABEL aanwijzende de zamenstelling van den raad van onderzoek, in verhouding tot den rang van den beschuldigden officier.

...2de luitenant:
...luitenant-kolonel, voorzitter, 1 majoor, 1 kapitein, 1 1ste lui..., 3 2de luitnants.
...1ste luitenant:
...luitenant-kolonel, voorzitter, 1 majoor, 2 kapiteins, 3 1ste lui....
...Kapitein:
...kolonel, vorrzitter, 1 luitenant-kolonel, 2 majoors, 3 kapiteins.
...Majoor:
...generaal-majoor, voorzitter, 1 kolonel, 2 luitenant-kolonels, ...s.
...Luitenant-kolonel:
...generaal-majoor, voorzitter, 3 kolonels, 3 luitenant-kolonels.
...Kolonel:
...generaal-majoor, voorzitter, 6 kolonels.
...neer de beschuldigde officier een kolonel is, wordt, bij ont...is van kolonels in active dienst, wier standplaats is Batavia, ... van onderzoek voltallig gemaakt door elders op Java ge...erde kolonels in active dienst, of door op Java verblijfhou... generaal-officieren of kolonels, hetzij op non-activiteit, of ...eds gepensioneerd.
...ort bij Koninklijk besluit van den 24sten November 1859, ...

Mij bekend:
De Minister van Staat, Minister van Kolonien,
ROCHUSSEN.

... opdat niemand hiervan onwetendheid voorwende, beveelt de ...verneur-Generaal van Nederlandsch-Indie, (den Raad van Ne...landsch Indie gehoord) dat deze in het staatsblad van Neder...ch-Indie worde geplaatst, en dat daarvan voor zooveel noodig, ...lingen in de Inlandsche en Chinesche talen aangeplakt worden. ...last verder alle hooge en lage collegien en ambtenaren, offi...n en justicieren, ieder voor zooveel hem aangaat, aan de stipte ...ving van het bovenbedoeld Koninklijk besluit de hand te hou... zonder aanziening des persoons.

Gedaan te Buitenzorg, den 8sten Maart 1860.
CHS. F. PAHUD.
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

(...atsblad no. 26.)

...XTRACT uit het *Register der besluiten van den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie.*
BUITENZORG, *den 7den Maart* 1860. (*No.* 2.)
(...tsblad *No.* 28.)

...ezen de missive van den Minister van Staat, Minister van ...ien, van 5 December 1859 La. H, no. 14/1513;
Den Raad van *Nederlandsch-Indie* gehoord;
...oedgevonden en verstaan:
...*stelijk:* enz.
... *derde:* Te bepalen.
... het bij art. 8 van het Koninklijk besluit van 24 Novembe 1859, no. 69, gestelde minimum tijdvak ook als maximum ...t voor de officieren, die naar luid der wet van Julij 1860, ...or naturalisatie (Nederlandsch staatsblad no. 44), nog niet be...egd zijn tot in aanmerking te komen;
... voor hen, bij wie het tijdstip waarop zij tot naturalisatie ... aanmerking kunnen komen, reeds verstreken is, de laatste ...i 1861 als de laatste dag wordt gesteld, waarop zij hunne ...trekkelijke verzoeken moeten indienen;
... de gestelde maximum-termijn kan verlengd worden voor ... officieren, die buiten hunne schuld, niet in de mogelijk...d zijn, om binnen dien termijn de bescheiden te erlangen, ...oodigd tot het verzoek om naturalisatie, wanneer zij in ...ne ter zake door tusschenkomst van het militair departe...ent aan den Gouverneur-Generaal in te dienen verzoekschrif... aantoonen, dat zij de meeste diligentie hebben aangewend ... bekoming van die bescheiden en de ondervondene vertra...g buiten hunne schuld ligt.
... *vierde:* enz.
...schrift, enz.

Ter ordonnancie van den Gouverneur-Generaal.
De Algemeene Secretaris,
A. LOUDON.

...Koninklijk besluit van den 21sten Januarij 1860, no. 47, ... Ms. goedkeuring verleend op het besluit van den Gouver...neraal van Nederlandsch-Indie, van 15 November 1859, ... bij hetwelk de Vice-President van den Raad van Neder...-Indie A. H. W. baron de Kock, op het daartoe door hem ... verzoek, met den 30sten Junij 1860, op de meest eervolle ...ijs 's lands dienst is ontslagen, onder dankbetuiging voor ...urige en trouwe diensten aan den lande bewezen, en ...oud van aanspraak op pensioen.

...Koninklijk besluit van den 21sten Januarij 1860, no. 48, is ...ang van 1 Julij 1860, benoemd tot Vice-President van ... van Nederlandsch-Indie, de heer mr. A. Prins, lid van ....

...Koninklijk besluit van den 21sten Januarij 1860, no. 49, ...gang van 1 Julij 1860, benoemd tot lid in den Raad ...erlandsch-Indie, jonkheer mr. H. C. van der Wijck, re... Soerabaija.

...Koninklijk besluit van den 21sten Januarij 1860, no. 50, ... tot kommandeur der orde van den Nederlandschen Leeuw, ...de Vice-President van den Raad van Nederlandsch-... H. W. baron de Kock, ridder dier orde.

...Koninklijk besluit van den 23sten Januarij 1860, no. 64, ... tot ridder der orde van den Nederlandschen Leeuw, ... hoofdambtenaar H. Kleijn van de Poll, laatstelijk re... Bezoeki, en de intendant der militaire administra...derlandsch-Indie, J. ... van der Smissen, thans met verlof ....

...missive van den Minister van Staat, Minister van Kolonien, ... 1860, Lo. C. en A. ..., is de mededee-ling gedaan, dat het den Koning der Nederlanden, Prins van Oranje Nassau, Groot Hertog van Luxemburg, behaagd heeft, den heer H. J. van Hoorn, agent der Nederlandsche handelmaatschappij te Singapore, te benoemen tot ridder der orde van de Eikenkroon.

Civiel Departement.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS
TE MADIOEN.

Ontslagen:

Eervol, wegens vertrek, als lid, jhr. mr. O. E. van Nispen, kontroleur der tweede klasse bij de landelijke inkomsten en kultures; onder dankbetuiging voor de als zoodanig door hem bewezene diensten.

Benoemd:

Tot lid, A. C. van Maarseveen, predikant bij de protestantsche gemeente aldaar.

Tot schout te Bekassi in het Ooster-district der ommelanden van Batavia, de onderschout van de Diestpoort in de stad en voorsteden van Batavia J. de Vries.

Militair Departement.

Geplaatst:

Bij de directie der civiele en militaire geneeskundige dienst in de eerste militaire afdeeling op Java, de dirigeende officier van gezondheid der eerste klasse P. Bleeker, thans te Batavia.

Bevorderd:

Tot eersten luitenant, de tweede luitenant plaatselijke adjudant der stad Batavia, E. C. Wachenfeld, met bepaling, dat hij als zoodanig in zijne tegenwoordige betrekking zal continueeren.

Tot militair ambtenaar der tweede klasse,-expediteur — bij den generalen staf (militair departement), de expediteur met rang van kommies P. G. de Booij.

Marine Departement.

Benoemd:

Tot machinist aan het drijvend droogdok bij het marine-etablissement te Onrust, de partikuliere machinist J. A. A. Wolff.

ADVERTENTIEN.

POSTKANTOOR.

De ondergeteekende herinnert bij deze belanghebbenden, dat de tweede mail-stoomer in Maart den 27sten zullende vertrekkende brievenpakketten daarmede te verzenden, bij het postkantoor, te Weltevreden zullen worden gesloten op Maandag den 26sten Maart aanstaande:

a. des avonds te 8 uren, voor Europa, Britsch-Indie, China-enz., enz.
b. des middags ten 1 ure, die voor Banka, Palembang, Billiton en Riouw.

Debiteuren aan het vendudepartement alhier over de maan November jl. worden bij deze herinnerd, dat de aanzuivering va, hun debet uiterlijk voor ultimo dezer ten vendukantore moet ge schieden, wanneer zij zich tegen geregtelijke vervolgingen wen schen te vrijwaren.

Namens president en directeuren der Javasche Bank wordt bekend gemaakt, dat het cijfer der in omloop gebragte bank-billetten op 7den dezer bedroeg *f* 6,913,025.

Bij de fabriek voor de marine en het stoomwezen te Soerabaija zijn benoodigd

200 ton coaks.

Personen in staat en genegen tot de levering gelieven zich onder opgave van den prijs, met franco brieven te wenden tot den wd. hoofdadministrateur der marine.

De fungd. havenmeester, belast met het beheer over de geredde, opgevischte en gestrande goederen, brengt bij deze, naar aanleiding van art. 555 van het wetboek van koophandel voor Nederlandsch-Indie, ter kennis van het algemeen, dat door eenige Pekalongansche visschers aan het strand van het district Wieradesa gevonden en alhier geborgen houtwerken, waarvan de eigenaar onbekend zijn, als:

1	djati balk	lang	12	voet.	br.	7	duim.	dik	7	duim	gem.	11:6
1	»	»	12	»	»	8	»	»	8	»	»	11:7
1	»	»	12	»	»	8	»	»	8	»	»	11.7
1	»	»	14	»	»	7	«	»	7	»	geen merk.	

Wordende degene die vermeenen mogt daarop aanspraak te hebben uitgenoodigd, zich met de noodige bewijzen te vervoegen ten kantore van den resident van Pekalongan.

Op het kantoor van den assistent-resident van Sumanap benoodigd zijnde een eerste klerk, bekend met de kas-administratie, op *f* 120 s'maands, zoo worden personen hierop reflecterende uitgenoodigd, zich onder overlegging van bewijzen van geschiktheid, franco te wenden tot den resident van Madura.

De resident van Kediri brengt ter kennis van het algemeen en inzonderheid voor het reizend publiek, dat de gouvernements-herberg, ter hoofdplaats alhier, wederom is opengesteld.

Berigt voor Zeevarenden.

De kommissie tot verbetering der Indische zeekaarten, brengt ter kennisse van belanghebbenden, dat door den luitenant-ter-zee 1ste klasse *P. W. Stort*, kommandant van Z. M. schoenerbrik *Macassar*, een rif ontdekt is ter Westkust Sumatra. Het strekt zich Oost en West ongeveer 3 kabellengten uit, ligt in eene diepte van 35 vadem met 3 voet minste water, en heeft waarschijnlijk altijd branding. In 35 vadem geankerd in de peiling:

Westhoek Mansalar,	N. 14°O.
Westhoek Kalimantong,	N. 51°30' O.
Oosthoek Temboreh,	N. 59° 30' O.
Poeloe Dewa,	Z. 89°W.
Westelijkste berg Mansalar,	N. 61° 30' O.
Suikerbrood,	N 70°O.

werd op een afstand van 1049 Nederlandsche el van het rif gepeild:

Oosthoek rif N. 56° 15' D.
Westhoek rif N. 28° 5' O.

VENDUTIEN.

Op Maandag den 19 Maart, voor het woonhuis van wijlen Mevrouw Buddingh, op Noordwijk, door Cassalette & Co.

en

Voor het Commissiehuis van John Pryce & Co.

Op Dingsdag den 20 Maart, ten huize van den heer Meijerboom, op Meester-Cornelis, door Gebr. Veit.

en

Voor het commissiehuis van J. Speet.

Op Woensdag den 21 Maart, voor het woonhuis van Mevrouw de wed. Teengs, op het Koningsplein, door Gebrs. Roselje & Co.

en

Op het Heemradenplein, door Cassalette & Co.

Op Donderdag, den 22 Maart, voor het commissiehuis van Abeelen, Dennison & Co.

Op Vrijdag den 23 Maart, voor het woonhuis van Kouw Tekhien, op Passer Baroe.

en

Voor het Commissiehuis van Gebrs. Roselje & Co.

Oproeping van Crediteuren.

In de Javasche Courant van den 10 dezer worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgende boedels:

Door de Weeskamer te Soerabaija, van wijlen Jacob ... van Sloten, in leven eerste stuurman aan boord van het Ned. Indisch schoener Fatal Hair.

Door den Testamentairen Executeur te Batavia, van wijlen de wed. C. W. Ebell, geb. Otken.

Door den Executeur Testamentair te Batavia, van wijlen den inlander Mohamat Dries.

Door den gemagtigde van den testamentairen executeur te Batavia, van wijlen de chinesche vrouw Lim Djoan Nio.

Door den testamentairen executeur te Batavia, van wijlen den inlander Dries Doesie.

Door de Testamentaire Executeuren te Samarang, van wijlen den luitenant der chinezen Kouw Soen.

Door W. Roesler te Soerabaija, van wijlen Carel Miximilian von Franquemont, in leven wagenverhuurder aldaar.

Aangekomen Vreemdelingen.

van den 13 tot en met den 17 Maart.

HOTEL DER NEDERLANDEN. R. S. Sloot, van Nederland. — B Sikkens, van Australie. — A. P. Hoogwinkel, van Nederland. — E. Simon van der Aa, van Idem. — J. Habet, van Idem. — Dodelein de Wijn, van Samarang. — H. Bonhôte van Soerabaija. — J. Stort, van de Reede.

HOTEL WILLEM II. D. Koers, van Soerabaija. — J. W. Volmering, van Soerabaija. — De Jacquier de Lompret, van Soerabaija.

JAVA HOTEL. H. W. J. van den Heuvel Rijnders, van Nieuwediep. — J. C. Dockheer, van Idem. — L. Behrens en Echtgenoot, van New-Castle. — P. Petterson, van Kaapstad. — J. Högemann, van Melbourn. — A. Mickler, van Banjoemaas. — W. F. Gouwe, van Badjoa. — T. W. Meijer, van Soerabaija. — F. B. Mennen, van Samarang.

Vertrekkende Personen.

J. van Langen en familie. — Weduwe J. C. Teengs. — Kapitein W. J. A. Visser en familie. — B. H. Egberts.

Telegram van Singapore.

Singapore, 16 Maart, 8 uur 32 min. 's morgens. De mail is aangekomen met berigten uit Nederland, loopende tot 9 Februarij.

De Eerste kamer heeft de spoorwegwet *verworpen.*

De ministers van binnenlandsche zaken en financien hebben hun ontslag gevraagd.

Het dagblad *l'Univers* is geschorst.

Tetuan (Africa) is genomen.

Venetie is in staat van beleg verklaard.

Koffijveiling 331.000 zakken koffij 38½ cents.

Suiker gevraagd.

Rijst goede afdoeningen.

Tabak vast.

Huiden ferm.

Thee gezocht.

Gom-elastiek gevraagd.

Guttapercha 118 cent.

Peper 25½ cent.

De *Maria Elisabeth Margaretha* is bij Brest vergaan.

BATAVIA.

Gisteren ochtend kwam alhier ter reede Z. M. stoomschip *Soembing*, aan boord waarvan zich bevond Z. E. de luitenant-generaal J. van Swieten, die van Boni terugkeerde. Aan de werf bevonden zich de hoofdofficieren van de verschillende wapens, en verscheidene andere officieren, de resident van Batavia, benevens vele ingezetenen. De generaal was door een deputatie van boord gehaald, en werd bij het aan wal stappen door zijne twee zoontjes ontvangen. Het deed de aanwezigen goed te zien, dat de generaal er wel uitzag en de beste gezondheid blijkt te genieten.

Met vreugde zien wij Boni's overwinnaar weder in ons midden, en wij wenschen hem geluk met de zege door onze dapperen bevochten, wij danken hem een nieuwen lauwer in den krans, die Neerlands wapenen tooit. Maar vooral wenschen wij hem daarmede geluk, dat hij er in is geslaagd, om binnen korten tijd, met verlies van betrekkelijk zeer weinig bloed, die voordeelen te behalen. Moge hij nog lang den bevelhebberstaf in deze gewesten voeren over het leger, waaraan wij zooveel verpligting hebben, en hij de genoegdoening smaken, dat de rust op Boni ongestoord blijft, dat het land zich ontwikkele en tot bloei en welvaart gerake, en hij alzoo de vruchten moge zien van wat zijn hand daar zaaide.

De staf der expeditie wordt met een paar dagen verwacht en het 11de bataillon kan ook spoedig hier zijn. De zaken te Wadjoe zijn nog niet geheelenal in orde, maar alles doet met grond verwachten, dat deze spoedig naar genoegen van het gouvernement geschikt zullen zijn. Voor het vertrek des generaals van Boni waren de overige bonische grooten, die zich tot dusverre nog niet onderworpen hadden, in onderwerping gekomen. Het bekomen van een nieuwen koning had zeer veel moeite gekost, wijl niemand begeerig was naar die waardigheid. Trouwens het feodaalstelsel, dat in Boni heerscht, maakt het bezit des troons niet aangenaam. Naar 'tgeen wij van Boni gehoord hebben, heeft dat rijk een knak gekregen, waarvan het zich in jaren niet kan herstellen.

— Bij de *Javasche Courant* van Woendag, 14 dezer, no. 21, is gevoegd een tarief, aanwijzende de prijzen, volgens welke de inkomende regten zullen worden geheven van wollen-en katoenengoederen, vervaardigd bewesten Kaap de Goede Hoop, bij invoer in Nederlandsch-Indië, gedurende het tweede kwartaal 1860.

Men heeft reeds dikwijls geklaagd over de stelselloosheid in het heffen van inkomende regten, en telken dage wenscht men meer, dat daaraan een einde gemaakt worde. Om maar iets te noemen. Sommige artikelen, die hier ingevoerd worden met certificaat van oorsprong, zijn vrij van inkomende regten, b. v. *boeken*, terwijl men van het *papier* 12pCt. betaald. *Gouden* en *zilveren munt*, *goud* en *zilver* in *staven* en *stukken*, *nitoos* met certificaat, zijn vrij; *ijzer* in *staven, stukken, roeden*, enz. betaalt 6pCt., *ijzerwerk* en *machinerien* 12pCt. inkomende regten. Alzoo van papier betaalt men 12pCt., terwijl, als dit hier wordt aangebragt in den vorm van boeken, de invoer vrij is. *Goud* en *zilver*, weeldeartikelen, zijn vrij van regten; van *spijkers*, *haken*, *krammen*, enz. dat toch voorzeker noodzakelijke, onmisbare artikelen zijn, wordt 12pCt. geheven.

Het kan niet anders dan nuttig zijn, de algemeene aandacht hierop te vestigen en zoodoende aanleiding te geven tot eene gedachtenwisseling over deze hoogst belangrijke zaak.

— Een vriendelijke hand heeft ons ter inzage afgestaan het »Verslag aan den Koning over den toestand der telegrafen in Nederland, over 1858," door den minister van Binnenlandsche zaken ingediend. Daaruit blijkt, dat het Nederlandsche telegraafnet in dat jaar weinig uitbreiding ondergiug. Op den eersten Januarij 1859 bedroeg de gezamentlijke lengte der lijnen 1100.6 ned. mijlen; het aantal kantoren 46, waaraan een personeel van 158 telegrafisten en leerlingen werkzaam was. Vele belangrijke verbeteringen zijn aan de lijnen geschied; o. a. het leggen van een nieuwen kabel tusschen Zandvoort en Dunwich. Deze kabel is vervaardigd door de firma Glass Elliott en Co. te Greenwich en bevat vier geleiddraden. Die vier draden, ieder in een omhulling van getah-pertja, zijn om een kern van hennep schroefswijze gewonden. Om de vier getah-pertja draden zijn zes breede banden van in vet gedrenkt henneptouw gewoeld en om het geheel schroefsgewijze tien ijzerdraden, ieder zwaar 0.0091 el in middellijn, gelegd. De geheele doorsnede des kabels bedraagt ongeveer 0.04 el. Hij kan meer dan honderd ton (101,600 kilogram) dragen, alvorens te breken, en weegt ongeveer 40 ton per engelsche mijl (5840 kilogram per kilometer.)

Deze kabel is in September 1858 gelegd, en een gebrek. dat men er aan had ontdekt, was met Junij 1859 hersteld, welke herstelling ten vorigen jare door het slechte weder verhinderd was.

Zoo hadden ook vele vernieuwingen van lijnen, isolatoren, enz. enz. plaats, nieuwe telegraafverdragen met naburige staten werden gesloten, waardoor er in het aantal woorden der berigten en de prijzen wijzigingen kwamen, en meer andere.

De Nederlandsche telegraaflijnen waren met 2517 binnen-en buitenlandsche kantoren in verbinding. In dat jaar zijn overgebragt 266,992 berigten, waarvan de opbrengst heeft bedragen *f* 234,070.23.

— Den 15den vertrok van hier naar Nederland Z. M. Korvet *Prins Maurits*, onder bevel van den kapitein luitenant t/z. C. P. de Braauw.

— Men berigt ons van Anjer, dd. 15 dezer. Heden is alhier ter reede gekomen het engelsch schip *Timandra*, gezagvoerder W. Sergent, terug uit zee, binnen brengende de mastelooze ned. indische schoener *Bintang Toedjoe*, gezagvoerder C. F. Beasly, welke schoener bestemd was voor Padang.

— Den 15den dezer zijn ter reede van Batavia uit Nederland aangekomen Z. M. stoomschip *Citadel van Antwerpen*, kommandant de kapitein-luitenant ter zee G. P. J. Mossel, en Z. M. korvet *Juno*, kommandant de luitenant ter zee 1ste klasse R. C. Sloos.

Thans zijn er vijf oorlogschepen uit Nederland ter versterking van het indische smaldeel, nl. de *Vice-admiraal Koopmans, Het Loo, Reinier Claeszen* en de beide bovengenoemde.

— Partikuliere berigten van Bandjermassing melden, dat het gebleken moet zijn, dat de ellendeling, die luitenant Bangert op de *Onrust* overhoop heeft gestoken, niemand anders is dan zijn gids en raadsman Mohamed Taib. Vroeger meldde men van daar, dat men hem in het oog hield, alsof het maar zoo gemakkelijk is, een inlander in een kampong, waarvan de bevolking ons vijandig is, in 't oog te houden. Dit is dan ook op die wijze geschied, dat hij ontsnapt is en ons daardoor van de surveillance heeft ontslagen. Had men hem maar dadelijk een hoofd kleiner gemaakt, gelijk thans radja Koening!

Batavia. — Door het ontvangen van de schriftelijke rapporten van den Gouvernements Kommissaris in de Zuid- en Ooster-afdeeling van Borneo, betreffende de voorvallen, reeds kortelijk vermeld in ons nommer van 7 dezer, kunnen wij dienaangaande de volgende meer uitvoerige berigten mededeelen.

De in ons nommer van 8 Februarij jl. bedoelde expeditie, die van Bandjermassing zou worden afgezonden, om het verraderlijk afloopen van Z. M. stoomschip *Onrust* te Loetong-toeoor te wreken, is in haar doel geslaagd.

Op den 11den Februarij kwamen de tot deze expeditie behoorende stoomschepen *Suriname* en *Boni*, de hulk *Aderak* en eenige ligtere vaartuigen voor de kampong Laogang, gelegen aan de Barito, maar hooger op dan Loetong toeoor. Aan de holle zijde van de bogt in de rivier boven Laogang werd, een weinig boven den waterspiegel, eene versterking ontdekt, die oogenschijnlijk verlaten en slechts gedeeltelijk afgewerkt was. Aan de landzijde was zij geheel omringd door bosch en aan de rivierzijde door eene verhakking.

De *Boni*, de *Aderak* en de kleine vaartuigen ankerden voor Laogang, terwijl Z. M. stoomschip *Suriname* doorstoomde, om de benting beter te kunnen verkennen.

Nabij deze gekomen, werd een ligt stuk geschut, rivier afwaarts gerigt, waargenomen, maar niets werd gezien, dat de opstelling van zwaarder geschut kon doen vermoeden. Zoodra de benting binnen het bereik was van den voorop staanden 12ponder van de *Suriname*. werd daaruit met een kartets het vuur geopend, dat aanvankelijk door den vijand niet beantwoord werd; maar toen de *Suriname* verder opstoomde, begon ook de vijand te vuren met klein geweer, ligt geschut en den 30 ponder van de *Onrust*. De kogel uit het laatste stuk boorde door de stuurboords buiten raderkastbalk, de waterloopklos, het ijzeren hoofd boven de machinekamer en verder door de beschieting van de bakboordsraderkast naar buiten. Al doorstoomende werd door de *Suriname* het vuur beantwoord.

Bij het passeeren van de benting werd waargenomen, dat die bestond uit horizontaal liggende balken, die door verticale palissaden werden bijeengehouden. De 30ponder bleef gemaskeerd en de opstijgende kruiddamp duidde slechts onvolkomen zijne stelling aan.

Op 500 ellen boven de versterking stopte de *Suriname* en zette, eerst stoomende en daarna geankerd, het vuur tegen de benting en den 30ponder voort.

De kruiddamp, die slechts langzaam opsteeg, belette de uitwerking van het vuur nategaan of de rigting te verbeteren. Het vuur dus geene afdoende uitwerking hebbende, stoomde de *Suriname* weder terug, om met de gansche bakboords-batterij de benting te beschieten. Bij die gelegenheid bekwam het stoomschip een tweede schot uit den 30ponder, waarvan de kogel drong in de voorste hut der voor-longroom, op 0,7 el boven den waterlijn, verder door de beschieting van twee kasten, een waterdigt schot, de stoomruimte der beide ketels en de rookkast, en eindelijk stuitte tegen den wand van den stuurboords-ketel, na daar een steunijzer te hebben verbrijzeld. De *Suriname* bekwam 18 gekwetsten, waaronder 7 door den ontsnappenden stoom.

Daar de *Suriname* ten gevolge hiervan eenige dringende reparatie noodig had, werd Z. M. stoomschip *Montrado*, dat aan de monding der Pemingir lag, opontboden en ook Z. M. stoomschip *Celebes* werd aan de expeditie toegevoegd.

Den 22sten Februarij, des morgens te $8^1/_2$ uren, stoomden de *Montrado*, *Celebes* en *Suriname* naar de benting, die te negen uren werd bereikt. Het vuur werd geopend door de *Montrado*, en daar het spoedig bleek, dat van de beneden zijde weinig succes te verwachten was, stoomde de *Montrado* voorbij de benting, waarbij het schip mede door een kogel uit den 30 ponder werd getroffen, die echter weinig schade deed.

De *Montrado* hield nu de versterking aan de bovenzijde, de *Celebes* aan de benedenzijde bezig, terwijl de *Suriname* de zich aan beide oevers der rivier in het geboomte ophoudende, vijanden met kartetsvuur verjoeg. Zoowel boven als beneden de versterking werd een levendig geweer- en lilla-vuur op de schepen onderhouden.

De landmagt van de expeditie, onder kapitein Ravestein, was des morgens te 4 uren gedebarkeerd, om in verband met de beweging der schepen de versterking om te trekken, om in den rug aan te vallen. Deze beweging gelukte volkomen. Ongeveer te 9 uren 45 minuten debouchéerden de troepen uit het bosch achter de benting, die zonder een oogenblik te dralen werd bestormd, met dat gevolg, dat tien minuten later de Nederlandsche vlag daar van woei. De vijand sloeg in de grootste verwarring op de vlugt, over eene langs de versterking loopende soengei, waarbij hem door de *Montrado*, eene gewapende barkas en door de infanterie een zwaar vuur werd toegebragt.

De 30ponder van de *Onrust*, vier draaibassen en ander ligt geschut, benevens eenige amunitie van het eerst bedoelde stuk en eene vijandelijke vlag vielen in onze handen. Ons verlies bestond in één matroos gedood en één gewond; beiden van de *Montrado*.

De *Montrado* en de *Suriname*, als te grooten diepgang hebbende voor een zoo wisselvalligen waterstand als in de Boven-Doesoen, keerden naar Bandjermassing terug; de overige vaartuigen zouden nog eenige dagen in de Boven-Doesoen blijven. Een aantal kampongs langs de rivier, waar blijken van slechte gezindheid werden aangetroffen of weerstand geboden werd, zijn verwoest.

Op een ander punt was men niet minder gelukkig. Besloten hebbende tot een aanval op Amoentai, waar zich de voornaamste hoofden van den opstand bevonden, begaf zich derwaarts de majoor militaire kommandant Verspijck, met eene magt bestande uit:

180 bajonetten,
1 3ponder, } met de bediening.
1 houwitser,
1 handmortier,
1 detachement sappeurs,
75 gewapende kettinggangers als koelies,
Z. M. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen*,
De gouvernements-stoomer *Bennet*,
de kruisboot no. 21,
eene gewapende barkas,
eene tjunia,
twee ijzeren laadschouwen.

Op den 9den Februarij had te Amoentai het eerste treffen plaats bij de missigiet nabij de versterking, en de beslissing van het gevecht aan de versterking-zelve, die bestond uit vier bamboezen huizen, digt bij elkander gelegen, omringd van eene dubbelde pagger van bamboe-doeri en dadap takken, terwijl tusschen de huizen en de pagger een moerassig doch overstroomd terrein lag, dat met hooge glaga overdekt was. Aan de rivierzijde waren de huizen voorzien van eene borstwering van liggende balken, ter dikte van 1½ el.

De verdediging had met meer dan gewone kalmte en geestkracht plaats en voor dat onze troepen de missigiet en daarna de versterking bereikten, moesten zij meermalen aanvallen van woest op hen instormende voorvechters afstaan. Na het verdrijven van den vijand uit de missigiet en terwijl van daar naar de versterking werd opgerukt, trachtte hij onze kolonne door eene omtrekkende beweging in den rug aan te vallen. Dit werd echter door de goede houding van de achterhoede verijdeld.

Na het verlaten zijner sterkte vlugtte de vijand in allerijl over de rivier, waarbij hij door het vuur der vaartuigen op nieuw aanzienlijke verliezen leed. Van onze zijde sneuvelden 1 matroos en 2 flankeurs en werden gewond 1 officier, 2 flankeurs, 1 matroos en 4 inlandsche soldaten. Niettegenstaande alle pogingen had Z. M. stoomschip *Admiraal van Kinsbergen* niet verder kunnen komen dan tot Alabioe. Van daar tot Soengei Benar vervolgden de troepen hun weg met de *Bennett*, die daartoe twee reizen deed, en van S. Benar naar Amoentai, een afstand van ongeveer een uur gaans, over land. Deze weg had zooveel terreins-bezwaren, dat aan dit gedeelte van den togt eenige uren werden besteed. Voor het gevecht werd echter een groot voordeel getrokken van eene gewapende sloep van Z. M. stoomschip *Montrado*, de *Bennett* en de kruisboot no. 21. die daaraan, eerst door het dekken van de marsch der troepen langs den rivieroever, en daarna door het beschieten der versterking, deel namen, blootgesteld aan een levendig vuur, dat dan ook geen der vaartuigen gespaard heeft.

De te Amoentai zich ophoudende hoofden zijn wijd en zijd gevlugt, terwijl hun door het onverwacht nemen en verbranden der kampongs, waar zij hunne bezitiingen hadden, een zware slag in hunne middelen is toegebragt.

Te Amoentai is achtergelaten eene bezetting van 135 bajonetten en eenige artillerie, benevens eene kruisboot, eene gewapende sloep. eene tjunia en eene laadschouw, zoomede 40 gewapende kettinggangers.

Deze bezetting is niet alleen niet meer verontrust, maar ons gezag wordt te Amoentai op eene in het oog loopende wijze geëerbiedigd.

Het vroeger door bemiddeling van den rijksbestierder uit zijne betrekking ontslagen hoofd der Benoea lima, Kiai adipati Danoe-Redja, is weder als zoodanig hersteld.

De in het laatst van December 1859 na de verovering der sterkte van Moengoe Tajoe aldaar achtergelaten bezetting (zie ons nommer van 11 Januarij jl.) is niet meer verontrust. Van daaruit is sedert ook tegen den vijand geageerd. Op den 21sten Januarij verliet de kapitein Schiff, met 120 bajonetten. 1 metalen 3ponder met bediening, en de noodige ambulance, de sterkte van Moengoe Tajoe en bereikte, te 4 uren des namiddags, de kampong Benoea Padang, ten noorden van Moengoe Tajoe.

Zoo door de hoofden als door de bevolking werd de kolonne met groote voorkomendheid ontvangen. Op den bazaar, waar vele goederen te koop werden aangeboden, werd het bivouac opgeslagen, en niet lang daarna kwam de mantri djaksa van Benoea Padang daar zijne onderwerping aanbieden, waartoe hij reeds op reis naar Moegoe-Tajoe was geweest.

Den 22sten Januarij werd verder opgerukt, eerst naar kampong Koepang, en vervolgens naar kampong Rantan, waar de mantri Raham en de kiahis Darma-patan, en Soeta-korsa van Benoea-Alat, en de pambekel Achmad, van kampong Limpoen, gevolgd door verschillende mindere hoofden, de kolonne opwachten. Door ongesteldheid van eenige kettinggangers moest hier een gedeelte der vivres worden achtergelaten, die door de zorg van het kamponghoofd, naar Benoea-Padang, werden vervoerd.

Van Rantau werd de marsch langs Soengi-Tapin vervolgd tot Benoea-Alat, welke plaats met de meeste naauwkeurigheid werd onderzocht, zonder dat evenwel bleek, dat daar met den vijand was geheuld.

Haren weg vervolgd hebbende van Benoea-Alat naar Gadoeng, werd aldaar gebivouakeerd op de plaats, die den vorigen dag had gediend tot een gelijk doel aan eene van Bandjermassing uitgegane kolonne.

Des nachts viel een hevige regen, waardoor de rivieren zoodanig zwollen, dat een andere terugweg, over Bakarongan en Walang moest worden genomen, Langs dien weg te 2 uren des achtermiddags van den 23sten Januarij te Benoea-Padang aangekomen, werd nog denzelfden dag de marsch naar Moengoe-Tajoe aangenomen over Tambrangan, waar eenige gewapenden werden aangetroffen, die evenwel geen stand hielden. Veertien huizen werden daarom in de asch gelegd.

Sedert vernam de kapitein Schiff, dat de radja van Moening en het hoofd der opstandelingen Antaloedin, zich te Tambai zouden ophouden. Hij trok daarom op den 5den Februarij derwaarts met eene kolonne van 70 bajonetten en de noodige ambulance.

Het gelukte te hem onbemerkt, tegen 12 uren s' middags, Tambai zeer digt te naderen. Een peloton onder den 1sten luitenant Blondeau bestormde het huis, waarin zich de radja van Moening ophield, terwijl een ander peloton, onder den adjudant-onder-officier dd. officier Coenen, de kampong links introk, met last om alle huizen te nemen en te verbranden. De vijand, die verrast was, had naauwelijks den tijd om zijne huizen te ontruimen, en werd daarbij begroet met een twee-gelederen vuur, dat hem veel verlies toebragt.

Intusschen rukte de hoofdtroep onder kapitein Schiff voorwaarts op het huis van den radja, waar, bij zijne aankomst, het peloton onder Coenen reeds geposteerd stond, terwijl het peloton van den luitenant Blondeau, verder vooruit, bedoeld huis, dat versterkt was en hardnekkig verdedigd werd, poogde te vermeesteren, hetgeen eerst bij den vierden storm, waaraan ook het peloton van Coenen deel nam, onder dezen en den sergeant Vermeulen gelukte; de 1ste luitenant Blondeau was reeds bij het begin van den aanval door twee lanssteken doodelijk gewond, waaraan hij een kwart uur later overleed.

De vijand liet 11 lijken achter in het huis, dat verbrand werd.

In de nabij gelegen alang-alang werd de radja van Moening gedood. Het hoofd van dezen opstandeling, die het eerst de oproervaan uitstak, werd naar Bandjermassing gezonden. Zijne banier, zijn pajong, zijn piek en zijn kleed zijn mede in onze handen gevallen.

Volgens berigten van inlanders zijn te Tjembai 40 personen gesneuveld, waaronder, behalve de radja, ook de mede-aanvoerder van den opstand Antaloedin.

Eenige dagen later, den 10den Februarij, rukte eene kolonne van 75 bajonetten onder kapitein Benschop van Moengoe Tajoe op naar Taäl. Deze kolonne den volgenden middag te 2 uren het gezigt van die plaats gekomen, werd van de links van haren weg gelegen hoogten met een hardnekkig geweervuur ontvangen.

De kleine magt onmiddelijk daarop in carré opgesteld, en de vijand vervolgens met een tweegeledérenvuur beantwoord wordende, kwam al spoedig een vijandelijk voorvechter, gevolgd door eenige anderen, die zich echter in een nabij gelegen bosch bleven verschuilen, op het carré instormen; men nam hem gevangen, wanneer hij bleek een der vijandelijke aanvoerders te zijn, Hadji Said genaamd.

De kolonne in carré doormarcherende, zag zich al spoedig van alle kanten aan een vijandelijk geweervuur blootgesteld en raakten daardoor geblesseerd 2 inlandsche soldaten en 1 flankeur.

De kapitein Benschop besloot daarom twee der nabij gelegene hoogten, van welke hij bestookt werd, en die versterkt waren, te doen nemen, hetgeen stormenderhand door daartoe opgeroepene vrijwilligers, onder aanvoering van den fourier van der Pol en den korporaal Krijgsman, ten uitvoer werd gelegd.

Uit de kampong Taäl kwam alstoen een inlander, voorzien van een witte vlag, namens den pambekel, mededeelen, dat zijne onderhoorigen alle in de bosschen gevlugt waren en de omtrek vol zat van vijanden ter sterkte naar gissing van 600 man, waar onder 200 met geweren gewapend, hetgeen den kapitein Benschop met het oog op den door hem doorgestanen aanval niet overdreven voorkwam.

In verband tot den staat van afgematheid, waarin de kolonne verkeerde, besloot genoemde kapitein dientengevolg in overleg met zijne officieren niet naar Taäl door te gaan, maar den terugmarsch naar Moengoe Tajoe aan te nemen.

Op dien weg had de kolonne nog tot 3 malen toe een aanval te doorstaan, terwijl zij tot aan het invallen der duisternis door den vijand werd gevolgd, op wien nu en dan met goed gevolg eenige schoten uit de minie-geweren gelost werden.

Vermits bij den opmarsch naar Taäl de kolonne bij kampong Telok Behat verontrust was geworden door een wel onderhouden geweervuur, dat echter al spoedig door haar tot zwijgen was gebragt, en daar thans bij den terugmarsch ook weer vijanden werden aangetroffen, die echter door een tweegelederenvuur werden uiteengedreven, werd die kampong verwoest.

Bij den opmarsch waren overigens in de omtreken van Telok Begat niet alleen meerdere bruggen afgebroken bevonden, maar sommige kunstmatig zoodanig verzwakt, dat ze bij het betreden noodwendig moesten instorten.

Aan de verdere bij deze gelegenheid aangedane kampongs werden anders bepaalde blijken van goede gezindheid ten onzen aanzien waargenomen.

De vijandelijke bende, waarmede de hier bedoelde ontmoeting plaats had, is die van Demang Leman.

De noodige maatregelen zijn genomen, om hem zoo spoedig mogelijk met eene sterkere magt aan te tasten. hetgeen bij zooverre heeft vergemakkelijkt door zeer nabij Moengoe Tajoe te komen, moetende hij den 15den dezer reeds te Martapiri aangekomen zijn.

Door deze excursien is in die streken de geest der bevolking veel verbeterd. Een wegens ziekte te Kaloempang achtergebleven kettingganger werd door de bevolking van die kampong naar Moengoe Tajoe gebragt, en de bevolking van Soengei Lajan moet zich feitelijk verzet hebben tegen zekeren Toean Said, die haar wilde dwingen de partij der opstandelingen te kiezen. Ook moet al het volk, dat bij de nadering van demang Leman zijne woningen verlaat, daarin dadelijk na zijne verwijdering terugkeeren.

In de Tanah-laoet keert de bevolking meer en meer naar hare woonsteden terug. Daar, waar zij dit voortdurend blijft weigeren, wordt zij gestraft door het verbranden der woningen. Te Tabanio zijn reeds 35 nieuwe huizen gebouwd.

In den nacht van 8 op 9 Februarij werd de sterkte te Marabahan aangevallen door eene bende Dajakkers, die, zonder verlies aan onze zijde, werd afgeslagen. Een oppasser, die in handen der opstandelingen was gevallen, maar hun is ontkomen, berigtte, dat die bende 200 man sterk was en dat zij bij dien aanval 8 dooden en 50 gewonden heeft gekregen, hetgeen haar zoo heeft ontmoedigd, dat zij naar de bovenlanden is teruggekeerd.

Waarschijnlijk heeft dit voorval bijgedragen tot het verlangen naar rust van de bevolking van Poeloe-petak en omstreken, alwaar velen naar hunne woonsteden terugkeeren en de oproepingen van de hoofden des opstands weinig weerklank meer schijnen te vinden.

Aan de Kapoeas scheen de stemming nog ongunstig. Z. M. stoomschip *Montrado* is laatstelijk derwaarts gezonden.

Te Bandjermassing zijn de doodvonnissen voltrokken aan een aantal gevangenen, die aan den moord te Kalangan, gewapend verzet, of poging om soldaten tot desertie overtehalen schuldig zijn bevonden.

De pangeran Hidajat-oelah is door den Gouvernements-Kommissaris als rijksbestierder vervallen verklaard. Toen hem, na het nemen van Amoentai, de daarop betrekkelijke publicatie in handen kwam, heeft hij onmiddelijk eene briefwisseling met den Kommissaris aangevangen.

Cheribon. — In het regentschap Koeningan hebben onderscheidene aardstortingen plaats gehad. Eene vrouw en drie kinderen verloren daarbij het leven. Bij de dessa Goenoengatji zijn 10[illegible] koffijboomen, 2 bouw sawa en 2 bouw gaga bedolven. De bewoners der dessa Soebang verloren 16,500 koffijboomen, 7 bouw sawa en 5 bouw gaga. De communicatiewegen dier dessa zijn meerendeels overdekt met de neergestorte modder en dientengevolge onbruikbaar geworden. Op eene enkele plaats is dit zoodanig, dat het verkeer geheel gestremd is. Eene massa aarde viel in de rivier Tjitihis, en vormde daarin een dam. De laatstgenoemde dessa Soebang is aan die rivier gelegen, en werd daardoor met overstrooming bedreigd. Door de vereenigde krachten der bewoners werd echter dat gevaar afgekeerd. Zeven huizen bekwamen zoodanige schade, dat ze moesten ontruimd worden. De weg bij de dessa Sitoegedéh is over eene lengte van 87 roeden door aardstortingen bedolven. Groote boomen werden daarbij mede gevoerd, terwijl 300 vierk. roeden sawa en 5 bouw gaga verloren gingen. Bevelen zijn gegeven om de geledene schade zoo juist mogelijk te constateren, en herstel aan te brengen. De rivier Tjideres in het regentschap Madjalengka steeg door hevige bandjers tot eene hoogte, zoo als in de laatste twintig jaren niet waargenomen. De schade daardoor aan de sawah's te weeggebragt wordt zoo veel mogelijk hersteld. Ten gevolge der bedoelde bandjers is de brug Tjiboedoek op den weg naar Radja Galoe, en den binnenweg naar Djatiwangi, geheel weggeslagen. De groote brug over de Tjideres heeft mede veel geleden. Een der landhoofden is weggespoeld, terwijl eenige stijlen werden mede gevoerd, waardoor het dek van de brug tot even boven den waterspiegel gezakt is. De communicatie langs den binnen weg van Palimanang naar Madjalengka is daardoor eenige dagen gestremd geweest, doch hersteld.

In het regentschap Cheribon en wel in het district Gegesik Lor is eene uitgestrektheid van 1,101 bouw sawa overstroomd. De aanplant ging daardoor verloren. Dadelijk is op nieuw w[illegible]

id. Ook in andere gedeelten van het regentschap Cheribon wd, hoewel in mindere mate, door overstroomingen schade toegebragt aan beplante sawavelden, zoo ook aan bruggen en wegen. Alle pogingen worden in het werk gesteld om de geledene schade te herstellen. In het regentschap Cheribon zijn mede vijf personen door den bliksem gestroffen, waarvan vier overleden. (*Jav. Ct.*)

Soerabaija, 10 Maart. Gisteren avond is er brand in kampong Tjanti-an, in de woning van den Chinees ontstaan, doch door de dadelijke hulp der buren men den brand spoedig meester.

et gevaar was groot, doordat zich in de nabijheid 6 tal huizen bevinden, die geheel met rijst gevuld

e eigenaar van deze woning was des avonds om n naar de chinesche waijang gaan zien, liet zijne w met 5 kinderen te huis en sloot de deur van n met een hangslot.

vrouw is daarop ingeslapen en de kinderen hebhoogst waarschijnlijk met vuur gespeeld. Kort na outstond er brand op den zolder, die vol met a tabak was, als ook in het benedenkwartier. De ren gilden vreeselijk op het gezigt der vlammen, eds door het dak sloegen, waarop de buren toeen en de deuren en vensters verbrijzelden, door zij de vrouw en kinderen van een wissen redden. (*Soer. Ct.*)

NEDERLAND.

den Specialen Correspondent van den Java-Bode.

(*Slot*).

en zwaaijen ons om strijd lof toe, al laten zij ook na onze zwakheden te vermelden, en de gewone kjes op onze rekening te stellen. Ook de *House-Words* gaf voor eenigen tijd een zwerftogt door land, die intusschen degelijker was dan de drie genoemde artikels.

één opzigt zijn zij het allen vrij wel eens, dat derland de kunst niet hoog is aangeschreven en wetenschap door slechts weinigen wordt beoefend. heeft al zoo dikwijls dat verwijt gehoord, dat men niet meer der moeite waard acht, om het te beden, maar elke tastbare proeve van het tegendeel toch genoegen. Zoo schonk ons nu onlangs wede nitgever Weeveringh een werk, dat ten titel Nederlandsche kunst en afbeeldingen door groote landsche meesters van beroemde nederlandsche gewen bevat, waarbij letterkundigen van naam den text even. Jammer slechts dat de uitgave zoo kostbaar is orden (zestien gulden), omdat, ten einde eene getroureproductie te bekomen, de teekeningen zijn gegrapheerd. Thans zagen reeds de Nieuwe kerk Amsterdam door Bosboom, met bijschrift van van nep en het stadhuis van 'sGravenhage door Sprinmet bijschrift van Vosmaer, het licht. Is de aanzienlijk, hij is toch niet te hoog voor het ndsch debiet; dat toonden de uitgaven van dels en Cats' komplete werken met gravures en daarna de uitgave van den kompleten Bilderdijk r da Costa. Misschien is dat wel zijn laatste arbeid eest, want onze groote dichter-improvisator en tant-theoloog verkeert nog steeds in gevaarlijken tand. Zijn laatste arbeid strekt hem en den uitgever eer; de 3000 inteekenaren bewijzen het, al moge ook waar zijn, wat onlangs ds Huët in eene krik van dat werk zeide, dat geen drie inteekenaren het eele werk gelezen hebben. Wij vreezen, dat zijne ering maar al te waar is en wij kunnen ook de nden niet betwisten, waarop hij het verschijnsel vert, dat Bilderdijk in Nederland nooit een populair dichkan worden. Zijne kritiek, die den gevierden stichter antirevolutionnaire partij, de grootsten dichter van erland, allerhevigst naar de kroon tast, vindt evenwel overal geopende ooren; integendeel, juist omdat ze hem komt, wil men ze niet erkennen, want Ds. Huët is lider eener groote partij op het terrein der godsdienst. verkondigt opentlijk de leer der Unitarissen, die in ons erland meer en meer aanhangers vindt, ook onder predikanten, maar meer onder de jeugdigen, en de erden troosten zich met de gedachte, dat zij wel beter inzien zullen komen", als de jongelui wat r zijn". Gelooft *gij* het, mijn waarde redacteur? ar bij u houdt men zich met geene godsdienstkwestien en Huëts Brieven over den Bijbel zullen waarschijnin Indie al even weinig lezers vinden als de Waarheid hare Kenbronnen van Opzoomer, of de artikelen de Gids, waarin ds. De Veer den hoogleeraar Doa Nieuwenhuis uitkleedt, omdat deze de nagedachs van professor des Amorie van der Hoeven zoo handeld heeft. meenende den grooten redenaar juist groot mogelijk te maken. Zelfs de goden kunnen ken, zooals gij bemerkt.

aar zoo de eene man van 't vak den anderen à neemt, nog merkwaardiger achten wij de bladzijden *Varia* in de studentenalmanakken, waarin de stuende jongelingschap de professoren het hare zegt. onjuist was de plaat van den Spectator, waarop studenten den professoren het examen afnemen en twee na — die in de almanakken er genadiger afen — hen laten druipen.

o ik u nog een staaltje wilde bijbrengen, dat de nschap niet dood is, ik zou u wijzen op de negen woorden, die er weder zijn ingekomen op de eeuwige vraag, waarvoor het legaat Hoefft bestemd is: een sch vers. Dat heet toch trouw aan klassieke overringen. De heeren dichters hebben evenwel den wat gemakkelijk willen verdienen en de kommisheeft reeds de opmerking gemaakt, dat de verzen kort waren. Kortheid is ook eene verdienste, t ons, vooral, wanneer het latijnsche verzen geld. aar de poezy openbaart zich nu ook op een terrein, wij haar niet dan in de komedie van Racine nen. Voor eenige dagen kwam voor het provinhof van Overijssel het appel voor der zaak van pveld, die door de regtbank van Zwolle veroordeeld wegens laster jegens den heer Polak. Kropveld echt zelf zijne verdediging voor te dragen en beop rijm. De regters wilden poëtische ontboezegen niet als verdediging doen gelden; Kropveld zeide hij zich niet anders verdedigen kon — en de zaak is dagen uitgesteld. Als beiden bij hunne meening blijven, zal waarschijnlijk de zaak voor den Hoogen Raad komen.

Volgens den gewonen loop onzer regtsgedingen ware het mogelijk, dat Kropveld met zijne poezy het nieuwe gebouw is inaugureerde, dat thans voor den Hoogen Raad zal worden opgerigt en het pendant moet uitmaken van het ministerie van kolonien, waarvan de muren weldra zullen zijn voltooid.

Wij voor ons houden het met de regters; met allen eerbied voor de poezy, komt het ons toch voor, dat zij in regtbank en raadzaal niet te huis behoort. Zoo het tegenovergesteld beginsel werd aangenomen, dan hadden wij ons leed niet te overzien, want er is geen volk zoo dichtlievend als het onze, tegenover één uitgegeven bundel, staan zeker honderd lezers, die,, wel eens een versje gemaakt hebben." Verbeeld u eens een pensionaris Cats, die zijne notulen op rijm maakte; een advokaat Bilderdijk, die op rijm procedeerde, een regter Boxman, die op rijm zijne vonnissen velde, een rijksadvocaat van Lennep, die op rijm adviezen gaf, een gemeentesecretaris Storm van 's Gravesande, die op rijm de besluiten stelde! De lier klinkt valsch in 't gezelschap der toga. Maar de lier van laatstgenoemde zal nu in het geheel niet meer worden gehoord. De bekende letterkundige jhr. J. N. Storm van 's Gravesande stierf in de afgeloopen week op 72 jarigen leeftijd na een arbeidzaam leven, geheel aan de belangen der maatschappij gewijd.

Om, voor ik eindig, tot berigten van meer algemeen belang terug te keeren, mag ik niet onvermeld laten, wat ik in mijn vorigen u reeds voorspelde, dat de heer Sander tot lid van de tweede kamer in het kiesdistrict Dordrecht is gekozen. Het schijnt evenwel, dat bij zijne verkiezing onregelmatigheden hebben plaats gehad, zoodat zij welligt van onwaarde zal worden verklaard. Dat is althans het advies der *Gemeentestem*, een onafhankelijk orgaan, hetwelk zich uitsluitend met gemeentezaken en verkiezingen bezig houdt.

In onze diplomatie heeft eene kleine wijziging plaats gerepen; de baron d' André, de fransche gezant, over wien ik u vroeger schreef, en die, naar men zegt, op geen goeden voet met zijne majesteit was, is door zijn gouvernement teruggeroepen. Waarschijnlijk zal de eerste secretaris der legatie zijn opvolger zijn. Sommigen willen de terugroeping in verband brengen met het verblijf van den kroonprins aan het fransche hof; maar dat verband is uit niets af te leiden; de kroonprins is slechts regtens een politiek persoon en onthoudt zich tot dus verre van de deelneming aan staatszaken. Op dit oogenblik is zijne hoogheid in Londen, van waar hij, nog altijd volgens het publiek gerucht, met eene bruid zal terugkeeren. Als het zich bevestigt, deel ik het u in mijn volgenden mede.

EERSTE KAMER.

Het verslag der kommissie van rapporteurs van de Eerste kamer der staten-generaal omtrent het wetsontwerp nopens de Noorder-en Zuider-spoorwegen is thans openbaar gemaakt. Uit dat verslag blijkt hoofdzakelijk, dat de meerderheid der leden den aanleg van spoorwegen noodzakelijk achtte. Allen waren het eens, dat het hoofddoel moet zijn: verbinding der zeehavens met het buitenland en bevordering van het binnenlandsch verkeer. Over het aantal en de rigting der voorgedragen lijnen werden door zeer vele leden bezwaren geopperd. Eenigen maakten daarvan echter hunne goed- of afkeurende stem niet afhankelijk. Wat den Zuiderspoorweg betreft, werd door vele leden niet goedgekeurd de terzijdestelling van Noordholland en Utrecht. Zij meenden dat door de voorgedragen rigting Amsterdam en 's Bosch schade zouden lijden. Ook vond men het onstaatkundig, naijver tusschen groote handelsplaatsen op te wekken. Onderscheidene leden beschouwden deze grieven niet vrij te zijn van overdrijving, vooral daar in het ontwerp de lijn Arnhem — Nijmegen is opgenomen. De gevaren van overbrugging der rivieren werden breedvoerig besproken, zoowel in goed- als afkeurenden zin. Vele leden meenden, dat zonder dit middel geen spoorwegen in ons land mogelijk waren. Tegen de brug aan den Moerdijk werden inzonderheid vele bedenkingen aangevoerd. De Zeeuwsche lijn werd door sommigen sterk aangeprezen en door anderen bedenkelijk geacht. Wat de financiele zijde der ontwerpen betreft, was men het vrij algemeen eens, dat de voorwaarden hoogst belangrijke en bezwarende offers van de schatkist vorderden. Vele leden waren daarenboven van oordeel, dat deze offers de krachten der schatkist te boven gaan. Vooral hadden vele leden bezwaar tegen de voorgedragen rentegarantie. — Tegenover die bezwaren werd door vele leden aangevoerd, dat, wil men spoorwegen, er dan ook aanzienlijke subsidie en garantie van staatswege noodig zijn.— De regering heeft in haar antwoord alle bedenkingen breedvoerig beantwoord en, haar voorstel nader toegelicht.

Rotterdam, 25 Januarij. Z. K. H. prins Frederik is den 24sten uit de residentie naar Berlijn vertrokken. HD. en HH. KK. HH. prinses Frederik en prinses Maria worden den 8sten der volgende maand van daar in de residentie terug verwacht. HD. zullen zich na een kort verblijf aldaar naar het eiland Wight begeven.

— Met betrekking tot de bezwaren, welke onzen handel op Japan en de daar gevestigde Nederlanders belemmeren, hebben een aantal der in dezen handel betrokken kooplieden te Amsterdam, Rotterdam en elders zich bij adres tot den minister van kolonien gewend.

Adressanten erkennen daarin den gunstigen uitslag, die hunne handelsbetrekkingen hebben opgeleverd en brengen hulde aan de regering, wegens de wijze en gepaste maatregelen, waardoor zij trapsgewijze de afschaffing van het stelsel van afsluiting in Japan heeft verkregen. Zij doen echter opmerken, dat andere staten, door een indrukwekkend magtsvertoon, de Japansche overheid tot overhaaste inschikkelijkheid hebben genoopt en dat, als de handelsbetrekkingen zich nog niet door eene gewenschte regelmaat kenmerken, dit niet aan de Japansche regering, of aan gebrek in het nakomen der tractaten, maar uitsluitend aan de aanwezige vreemdelingen moet worden toegeschreven, die hun partikuliere inzigten willen opdringen en nu deze dan gene bepaling van kracht willen zien. Ofschoon adressanten geene sympathie hebben voor deze weinig staatkundige wijze van handelen, zijn zij ondanks zich-zelven, alleen om groote verliezen te ontgaan, genoodzaakt, den bedachtzamen weg te verlaten en zich bij de vertegenwoordigers dier mogendheden aan te sluiten, omdat deze de belangen hunner onderdanen krachtig, hoewel niet altijd op billijke wijze, behartigen. De Nederlandsche belangen toch worden op sommige plaatsen *weinig*, op andere in het geheel *niet* vertegenwoordigd, en het eenige Ned. oorlogsvaartuig, tot dus ver in die verre gewesten gestationneerd, heeft thans de wateren van Japan verlaten, zoodat, bij eventueele gevallen, hun leven en eigendom geheel onbeschermd zijn. Deze zorgbarende toestand staat de verdere ontwikkeling van den reeds belangrijken Nederlandschen handel op Japan geheel in den weg; zelfs zal de krachtig beschermde handel der andere natien hem verdringen en daarmede elk spoor van onzen vroegeren invloed in Japan, tot spijt der Japanezen-zelven, verloren gaan. Nu het Nederlandsch bewind in Japan officieel heeft opgehouden handelaar te zijn, zouden adressanten gaarne, met het oog op de traditien, het voorzigtig voetspoor der regering blijven drukken; maar zij maken opmerkzaam, dat zij gering in getal, en weinig beschermd en erkend, zich opgelost zullen zien in de massa vreemdelingen, die zich volstrekt niet bekommeren over de gevolgen van hun winstbejag.

Adressanten zouden zich willen blijven onderscheiden door gematigdheid en toonen, dat hun handel geene te plotselinge stoornis in de Japansche maatschappij mag te weeg brengen. Zij zouden volk en regering het bewijs willen geven, dat zij slechts *goede* verstandhouding beoogen en hun tot steun en voorbeeld willen strekken in hun omgang met andere Europesche natien.

Naar aanleiding o. a van opgemelde redenen, verzoeken adressanten, dat van regeringswege te Jedo of Kanagawa een invloedrijk en geheel onafhankelijk persoon moge gevestigd en belast worden met de behartiging der Nederlandsche handelsbelangen, alsmede het stationeren te dier plaatse van een Nederlandsch oorlogsvaartuig, of wel tot het nemen van zoodanige maatregelen, als onze regering geraden zal achten, om aan de toenemende bezwaren, die den Nederlandschen handel op Japan drukken, te gemoet te komen.

— Uit Odoorn wordt berigt, dat daar ter plaatse en in de omliggende gemeenten onderscheidene zeldzame oude munten en andere zilveren voorwerpen gevonden zijn, zooals: denarii van keizer Karel den Groote, (omstreeks 't jaar 800); eene Frankische munt van Lodewijk den Vrome (820); eene tot dusver onbekende munt van vreemde teekenen en letters (waarschijnlijk uit denzelfden tijd als de beide vorige munten, omdat ze op een akker in veen in hetzelfde houten bakje gevonden zijn); een dergelijke, maar in eene ronde gekabelde zilveren schijf gezet, die of voor een knoop, of voor een eereteeken, of voor eenig ander doel gebruikt schijnt te zijn (idem; een dikke en fraai bewerkte zilveren vingerring, met een steentje (idem); een kleinere, meer eenvoudige, doch ook bewerkte zilveren vingerring (idem.)

Verder nog op andere plaatsen: ¼ Spaansch reaal van Karel V, geslagen van het in Mexico of Peru gevonden zilver (1520 of 1530); een Brabantsche stuiver van Karel V (idem); en eene gouden munt van Graaf Willem I (1220), waarvan aan de eene zijde 't latijnsche opschrift is: »gezegend is hij, die komt in den naam van het ✝."

— De Nederlandsche sterrekundige Bomme heeft een brochure uitgegeven, waarin hij meldt, dat de vermaarde komeet van Karel V, welke in 1558 bij den dood des keizers verscheen, in de maand Augustus 1860 weder zal verschijnen.

— De heer dr. J. G. de Hoop Scheffer, nieuw benoemd hoogleeraar bij het Seminarie der Doopsgezinden te Amsterdam, heeft den 18den Januarij ter opentlijke aanvaarding van zijn ambt in de groote gehoorzaal van het Athenaeum Illustre, eene sierlijke redevoering in de Latijnsche taal gehouden. Onder het groot aantal toehoorders dat de zaal vulde, merkte men op burgemeester en wethouders, alsmede curatoren der doorluchtige en van de Clinische school.

—In de maand Nov. jl. hebben de bisschoppen van Nederland aan den Paus hun leedwezen betuigd over het voorgevallene in de Romagna, en den H. Vader verzekeringen van eerbied en verknochtheid van de Katholieken in Nederland aan den H. Stoel doen geworden. De H. Vader heeft in een brief de bisschoppen, de geestelijkheid en de Katholieken van Nederland voor dit blijk van genegenheid zijn dank betuigd en opnieuw de gebeden der geloovigen verzocht.

— De *Groninger Courant* deelt eenige merkwaardige opgaven mede omtrent de koortsziekte, welke in het jaar 1859 de provincie en de stad Groningen even als vele andere plaatsen in het vaderland, geteisterd heeft, vergeleken met vroegere epidemien. Uit die opgaven blijkt, dat in de stad Groningen, sedert eene eeuw, slechts eenmaal de sterfte grooter is geweest dan in het afgeloopen jaar, namelijk in 1826. De eerste aanmerkelijke koortsepidemie, welke staat opgeteekend, had te Groningen plaats in het jaar 1779 en de twee volgende jaren. Toen stierven daar 1395, 1000 en 1540 personen; maar onder dit laatste getal zijn ook zeer vele sterfgevallen, die aan de toen heerschende kinderpokken zijn toeteschrijven. Bij de koorts épidemie in 1826 bedroeg het getal der dooden 2844; bij die van het jaar 1847 1196; bij de ergste cholera-epidemie van 1849 1512; terwijl in het jaar 1859 de sterfte is geweest 1565. Bij de overige epidemiën was de grootste sterfte in de maanden September en October; in 1859 daarentegen in November en December. Thans nog (Januarij) is de sterfte meer dan tweemaal zoo groot als in gezonde jaren.

— Sedert eenige weken is te Nijmegen aangekomen de heer B. H. Staring, kapt. t/z., gewezen kommandant van Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, in Oost Indië, en afgetreden kommandant van Zr. Ms. zeemagt bij de Bonische expeditie. Al dadelijk na zijne aankomst werd hem door zijne vrienden het artikel uit de *Middelburgsche Courant* van 17 Nov. ll., door vele dagbaden overgenomen, medegedeeld, en het was voor hen, dat

hij, door het overlggen van officiële stukken, zich daartegen verdedigde. Dat artikel toch vermeldde, dat de kapitein ter zee Staring en de kolonel Waleson van hunne kommandementen waren ontslagen, welk ontslag het gevolg zou geweest zijn van de rapporten van den kapitein ter zee M. F. Courier dit Dubicart, omtrent den toestand, waarin hij onze troepen en de nutteloos aangebragte werken heeft gevonden. — »De waarheid is, zoo als uit genoemde stukken blijkt," dus meldt de *N. Ct.*, »dat de kapitein ter zee Staring zich onderscheiden malen, en laatstelijk bij rekest dd. 29 Augustus 1859, tot den schout-bij-nacht, kommandant van Zr. Ms. zeemagt in Oost-Indie en inspecteur der marine, gewend heeft, met verzoek wegens ziekte naar Nederland terug te mogen keeren, onder overlegging van eene verklaring eener geneeskundige kommissie, bestaande uit den offic. van gez. 1ste kl. W. Kraake en den eerstaanwezenden off. van gez. Bunte, aan boord van Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, houdende dat de lijder buiten staat was, de militaire active dienst in de O. I. gewesten te blijven waarnemen.

Ten gevolge van dien, is de kapitein ter zee Staring, bij aanschrijving van den schout-bij-nacht, kommandant van Zr. Ms. zeemagt in O. I., en inspecteur der marine dd. 13 September 1859, eervol ontslagen van het bevel over Zr. Ms. stoomschip *Gedeh*, onder dankbetuiging voor zijne vele en gewigtige diensten, en verder, bij gouvernements besluit dd. 5 October, eervol ontheven van het bevel over de zeemagt bij de expeditie tegen Boni."

— Den 20sten dezer zal van Harderwijk vertrekken en over gaan aan boord van het schip President Plate, gezagvoerder J. C. Harten, liggende in het Nieuwe Diep, bestemd naar de O.-I., een detachement sterk 150 onder-officieren en manschappen, onder bevel van den kapitein der O.-I. infanterie T. C. H. van Vloten, medegeleider de 2de luit. der genie J. Jarman, met bijvoeging van den officier van gezondheid 3de klasse J. H. Celen.

— De keizer van Oostenrijk heeft aan Z. M. den koning der Nederlanden het 63ste regiment infanterie geschonken, dat voortaan den naam zal dragen: König der Niederlände.

— Volgens eene Parijsche correspondentie van de *Köln. Ztg.* zou door twee advokaten bij het prov. geregtshof in Noord Holland, de heeren de Haas en Boonacker, den 29sten December ll., aan alle mogendheden, die op het congres van Parijs vertegenwoordigd zullen zijn, eene memorie zijn gezonden, waarin men zich beklaagt over de Spaansche regering, welke hare verpligtingen jegens hare schuldeischers niet nakomt en reeds sedert 25 jaren weigert, de uitgestelde 3 pCt schuld van 1831 te betalen. Deze schuld is afkomstig uit de leening der Cortes. De regering van Ferdinand VII wilde deze schuld erkennen, doch vond in 1831 aanleiding om vrijwillig eene geringe schadevergoeding aan te bieden. Deze bestond in bons eener uitgestelde schuld, welke de bons der Cortes moesten vervangen. De Engelsche schuldeischers wezen de schadeloosstelling van de hand en verschaften zich met geweld eene betere dekking, terwijl de Fransche, Duitsche, Hollandsche en Belgische schuldeischers, die het aanbod hadden aangenomen, zich in het jaar 1834 van alle regt beroofd zagen; want sedert dien tijd, is deze schuld niet meer in de administratie der Spaansche schulden berekend en ook geen schuldeischer meer betaald geworden. Een groot gedeelte van deze wendt zich nu in deze memorie tot het congres, ten einde door zijne tusschenkomst betaling te erlangen. De schuld bedraagt ongeveer 5 millioen piasters.

FRANKRIJK.

Parijs, 22 Jan. De *Patrie* bevat een artikel over de kwestie van de aanhechting aan Frankrijk van Savoye, getiteld: de wenschen van Savoye. Onder anderen zegt het:

»De Alpen zijn zoo blijkbaar de natuurlijke grenzen van Frankrijk; Savoye, zegt de heer Anselme Petetin, is zoo blijkbaar eene afsnijding op onze militaire en politieke kaart, dat men ons in 1814, toen wij verpletterd waren; toen wij, ik zegt niet voorwaarden voor te schrijven, maar bijna af te smeeken hadden, bij het tractaat van Parijs, Savoye toebedeelde.

»Ons regt werd dus in 1814 door Europa erkend. In 1815 onderdrukt, komt het, men weet waarom en hoe, heden met goedvinden van geheel Savoye en bij de erkenning van het beginsel der nationaliteiten in Europa, nieuw te voorschijn.

»In Savoye is, even als in het graafschap Nizza, waarvan wij bij eene volgende gelegenheid zullen spreken, de nationale beweging thans duidelijk genoeg merkbaar, om te kunnen zeggen: Vox populi, het oordeel is reeds uitgesproken. Daar wij intusschen behooren tot diegenen, die duidelijk afgeteekende toestanden verlangen en de zegepraal van beginselen bij het volle daglicht wenschen, zoo zouden wij niet begeeren, dat de aanhechting van Savoye aan Frankrijk geschiedde, zonder dat de volkswensch plegtig ware geconstateerd. Eene algemeene stemming zou ook hier de beste oplossing geven.

»Savoye, Fransch van afkomst, zal tot Frankrijk terugkeeren. De geschiedenis, de politiek, de taal, de reden zullen regt verkrijgen, en wij zullen onze natuurlijke grenzen verkrijgen,— de Alpen, die, volgens eene gelukkige uitdrukking, door een besluit van God gesteld zijn".

— Het *Bulletin de Lois* heeft onlangs eene lijst der in het jaar 1859 gepatenteerde uitvindingen openbaar gemaakt. Daaronder bevinden zich 117 octrooijen voor crinolines, hoepel-en onderrokken. Waarschijnlijk zal spoedig van al deze uitvindingen niets overblijven dan oud-ijzer, zegt het blad, vermits de crinoline aan het hof bepaald in verval geraakt.

— De heer Lepanl, rue de la Paix 2, te Parijs, heeft de uitvinding der brandkasten toegepast op portefeuilles, en vervaardigt die van ijzer, zeer net met leer en satijn opgemaakt. Proefondervindelijk is bewezen, dat zij tegen de grootste hitte bestand zijn en zelfs het dunste papier daarin niet verschroeit.

— Van den hertog van Dantzig, maarschalk en vroeger sergeant Lefebvre, die onder Lodewijk XVIII leefde, vindt men in een onlangs uitgekomen werkje: *Faits et récits contemporains*, de volgende niet algemeen bekende weldadige daad aangeteekend. Toen de maarschalk op zekeren dag bij koning Lodewijk XVIII was ontboden, zag hij een grijsaard in een hoekje van de wachtkamer zitten. Hij herkende in hem den kapitein, markies de Belcour, onder wien hij als sergeant had gediend, maakte zich aan den markies als zoodanig bekend en beloofde bij den koning voor hem tot voorspraak te zullen verstrekken. Eenige weken later liet de hertog van Dantzig den markies bij zich ontbieden en noodigde hem uit hem op een verafgelegen landgoed te komen bezoeken. Men vertrok 's avonds vrij laat en reisde den geheelen nacht door. Des ochtends bij het opgaan der zon kwam men op de plaats van bestemming. Toen men het kasteel was binnengetreden, zeide maarschalk Lefebvre tot zijn gast: »Mijn waarde kapitein, gij zult dit landgoed niet herkennen; het is het kasteel de Belcour, uw vroeger eigendom, de plaats waar gij het levenslicht hebt gezien en waar gij voortaan uwe dagen kunt slijten. Hier is mijn patroontasch, die ik als sergeant droeg en tot aandenken heb bewaard. Bewaar gij die thans uit vriendschap voor mij en mijne vrouw. Ik heb er mijn maarschalksstaf in gevonden, gij zult er de eigendomsbewijzen in vinden van het landgoed, dat vroeger het uwe was en thans weder uw eigendom is".

DUITSCHLAND.

Weenen, 19 Jan. — Naar men verneemt, is door de regering besloten tot de opheffing van onderscheidene kleine universiteiten. Het eerst zal die van Gratz, later die van Krakau en Innsbruck aan de beurt komen. Ook spreekt men van de opheffing der regtsakademiën en het overdragen der gymnasiën aan de geestelijkheid. Ofschoon men dit een en ander aan de zucht tot besparing toeschrijft, brengen die geruchten bij velen een onaangenamen indruk te weeg, naardien men gelooft, dat het budget van onderwijs, slechts 5 millioen bedragende, voor geene vermindering meer vatbaar is, zonder de belangen van het onderwijs te benadeelen.

— Brieven, alhier ontvangen van Pruisen, sints vele jaren in Frankrijk woonachtig, melden, dat de stemming der bevolking aldaar over het algemeen zeer ongunstig voor keizer Napoleon III begint te worden, zoodat hij nog slechts in het leger zijn wezentlijken steun vindt. »De magt der dingen", zoo leest men in een der brieven, »sleept den keizer van het eene gewaagde spel tot het andere, totdat zijn noodlot zal vervuld wezen. Het is niet te berekenen, welke zaken zich thans reeds in den schoot van Frankrijk beginnen te ontwikkelen. Duitschland heeft alle reden, op zijne hoede te wezen, hetzij Napoleon zich staande kunne houden, hetzij hij zijne magt mogt verliezen. De bodem onder de voeten des keizers is geenszins zoo vast en zeker, als eenige Fransche bladen dien trachten voor te stellen. In Frankrijk wordt blijkbaar eene groote gisting voorbereid".

Frankfort, 20 Jan. Op het daartoe door de barones Emilie von Gleichen-Russwurm, eenig overgebleven dochter van Schiller, gedane verzoek, zijn haar ruim 2000 nommers toegezonden van verschillende stukken, gediend hebbende bij het jongste Schillersfeest. Die toezendingen kwamen uit ruim 400 steden; tot zelfs America had daartoe ruimschoots bijgedragen.

Weenen 21 Jan. Het dezer dagen verspreide gerucht nopens het deserteren van Hongaarsche soldaten, wordt thans ook door de officieele *Wiener Zeitung* gelogenstraft. Daarentegen verzekert dat blad, dat er wel desertie heeft plaats gehad van manschappen van het aan Piemont afgestane regiment, vroeger Aartshertog Albrecht genaamd. Daaronder moet zich een sergeant-majoor bevinden, die hoewel hem zijne pogingen tot desertie twee malen mislukt waren, evenwel ten derden male uit zijne gevangenis wist te ontsnappen, om weder zijn keizer te dienen.

— Een schrijven uit Pesth levert echter een geheel ander tafereel omtrent de stemming der soldaten in Hongarije: »Dezer dagen hield aartshertog Albrecht eene groote revue op het nabij deze stad gelegen Rakosfeld; er werd een veldslag geformeerd, waarbij de Hongaarsche manschappen, als een deel der strijdenden, onder het spelen van den Radetzky-marsch, een storm op het andere deel moesten ondernemen. Te vergeefs klonk echter het kommando; geen man verliet zijne plaats. Toen men hen naar de reden dezer spanningheid ondervroeg, antwoordden zij, slechts onder het spelen van den nationalen Rakoczy-marsch te willen stormloopen. Aan hun verlangen werd voldaan, waarop zij een aanval deden, en wel zoo hevig, dat het spiegelgevecht schier ernstig ware afgeloopen."

— De te Kopenhagen voorvallende onlusten beginnen de aandacht der diplomatie te wekken. Eene Deensche partij schijnt werkelijk de hoop te koesteren, den koning en den erfprins tot abdicatie te bewegen en door de troonsbestijging van den prins van Glücksburg het Londensche protocol feitelijk in vervulling te brengen.

ITALIE.

Turijn, 20 Jan. Uit Rome is afschrift ontvangen van een aldaar onder den adel circulerend adres aan den paus. Er wordt daarin gezegd, dat de adel deel neemt aan de droefheid van den paus over de laatste gebeurtenissen en hij zich tot alle opofferingen bereid verklaart. Eergisteren stonden er reeds 135 handteekeningen op, aan het hoofd waarvan zich prins Joseph Bonaparte bevindt. De hertog Marino Torlonia, zijn broeder prins Alexandre, de tweede broeders prins Rospigliosi en prins Pallavicini, prins de Piombino, prins Doria, prins Gabrielli en prins Caetani hebben geweigerd te teekenen. Prins Orsini, prins Borghose en markies Antici-Mattei hebben het den paus aangeboden.

— Het *Giornale di Roma* bevat de volgende nota:

»In den Franschen *Moniteur* is een brief medegedeeld van keizer Napoleon, waarin den paus wordt aangeraden de oproerige provinciën af te staan. Voor den oogenblik kunnen wij allen (eenige millioenen), die belang hebben in het behoud van den Kerkelijken Staat, gerust stellen, door mede te deelen, dat de heilige vader de stem van zijn geweten heeft gevolgd en, met uiteenzetting der redenen, dien raad heeft geweigerd."

— In den winkel van heer Maggi is het plan voor een monument ter eere der bevrijders van Ital[...] zien. Het is vervaardigd door den beeldhouwer [...] reggiani van Ferrara, en stelt voor keizer Napo[...] die het vrije Italië aan koning Victor Emmanuel [...] vertrouwt. Iets lager ziet men graaf Cavour, di[...] ketenen van een gevangene losmaakt. De teeke[...] is zeer schoon en de gelaatstrekken van beide vo[...] en van Italie zijn zeer indrukwekkend. Het is [...] niet zeker, in welke stad van Emilia het zal worde[...] gerigt.

— Uit Florence wordt aangaande de losbarsting [...] bommen in de vestibule van het paleis Ricasoli e[...] den heer Salvagnoli, minister van eeredienst, het [...] gende gemeld. Het was ongeveer 6 uur 's avonds; [...] ministers waren te huis. Behalve de twee losgebar[...] bommen zijn er nog anderen gevonden; zij zijn [...] dezelfde gedaante als die, welke in het paleis della [...] cette, ter gelegenheid van het bal van den heer Bu[...] compangui, losgebarsten zijn.

Slechts een bediende van den heer Ricasoli is [...] verwond, doch de vestibule is een ware puinhoo[...] in de geheele straat is geen enkele glasruit heel ge[...] ven. Dadelijk na de uitbarsting, heeft de heer Ric[...] de menigte, die in een oogenblik was toegeschoten, al[...] toegesproken: »Men heeft het niet op mijn leven [...] gelegd, want niets is gemakkelijker dan mij te nade[...] ik ga steeds alleen, zoowel over dag als des nac[...] Maar men tracht de stad in angst te brengen en d[...] van gebuik te maken, om een opstand te bewerken.

»Gij kunt over het karakter der misdadigers uit h[...] ne werken oordeelen; zij heben eene bom in de [...] ternis nedergelegd, zonder zich te bekommeren wie, [...] hoe velen er door getroffen kunnen worden. De[...] laag, dat is laf!"

Algemeen wenscht men, dat de misdadigers wor[...] ontdekt; dat het een complot is ter gunste van den gr[...] hertog, is zeker; hij en zijne handlangers zijn niet [...] lukkig in de keuze der wapenen en van de midde[...] waar van zij zich bedienen, om het vertrouwen des v[...] te herwinnen.

— Den 17den is een Engelsch fregat de haven v[...] Livorno binnengeloopen, onder het lossen van salu[...] schoten, die door de stad zijn beantwoord. Deze [...] leefdheid van het Engelsche schip schijnt met inzigt [...] zijn gebeurd, want na het vertrek van den groothe[...] was dit nog niet geschied. Dit in gewone omstandighe[...] zoo eenvoudige geval heeft groote vreugde veroorza[...] want men ziet daarin een bewijs van toegenegenh[...] der Engelsche regering voor de Italiaansche zaak; m[...] is van oordeel, dat de komst van dit fregat in verba[...] staat met de onlangs plaats gehad hebbende toena[...] ring tusschen de Fransche en Engelsche regering, t[...] opzigte der Midden-Italiaansche kwestie.

— De *Lomb ardia* beweert, dat te Treviso een opr[...] is uitgebarsten en dat de driekleur daar van de [...] bouwen wappert. De *Triester Zeitung* spreekt dit te[...] en grondt zijn beweren op de officiele tijdingen; [...] rust is noch te Treviso noch, in eenige andere stad v[...] Venetie verstoord.

De Natuur kundige Vereeniging in Ned. Ind[...]

Met belangstelling namen wij kennis van het »Al[...] meen verslag der werkzaamheden van de natuurku[...] dige vereeniging in Nederlandsch-Indië, voorgelezen [...] de 10de Algemeene Vergadering, gehouden den 14den [...] bruarij 1860, door Dr. P. Bleeker, President der Ve[...] eeniging," ons door den schrijver welwillend toe[...] zonden.

Het verslag bevat een lijst der bijdragen, voork[...] mende in de drie laatste deelen van het Tijdschrift d[...] Vereeniging, die welke opgenomen zijn in het 5e [...] 6e deel der acta, die welke voor de volgende deel[...] van beide werken gereed liggen, de gehouden verga[...] ringen, de daar ingekomen berigten en mededeeling[...] de aanwinsten, welke het museum en de bibliothe[...] hebben bekomen, de korrespondentie, de geldmiddele[...] het personeel.

Het deed ons genoegen, daarin te lezen, dat er tha[...] meer dan ooit te voren een bepaald uitzigt bestaat op e[...] spoedige tentoonstelling van de rijkdommen der ve[...] eeniging, door de toezegging van regeringswege van ee[...] geschikt lokaal voor de vergaderingen, het museum [...] de boekerij. De daartoe gevorderde plannen en b[...] grooting zijn door de regering goedgekeurd, zoodat bi[...] nen kort met den opbouw een aanvang zal kunne[...] worden gemaakt.

De staat der geldmiddelen is bevredigend, en h[...] aantal leden steeds toenemend, dat in 1859 vermee[...] derd is met 59.

Toch gelooven wij, dat de vereeniging bij voortd[...] ring en in steeds grootere mate de hulp en de onde[...] steuning des publieks noodig heeft, zal zij werken en bl[...] ven werken, gelijk zij zoo gaarne wil. De vereeniging [...] staat daar voor ons na een tienjarig bestaan als ee[...] levende logenstraffing van het vooroordeel dat onde[...] de tropische zon de beoefening der wetenschappen mi[...] der, ja zelfs geheel niet doenlijk zou zijn

In de hoop, ook door deze weinige worden nogmaa[...] de aandacht van het algemeen op deze vereeniging [...] vestigen, doen wij mededeeling van het verslag. H[...] »Besluit» daarvan achten wij om meer dan een rede[...] te belangrijk, om het niet in zijn geheel te laten volge[...]

»In den tijd van Vereeniging en zamenwerking di[...] wij beleven, is er geene maatschappij van eene een[...] zins gevorderde beschaving en omvang, waarin niet e[...] of meerdere wetenschappelijke instellingen zijn in h[...] leven geroepen.

Die instellingen zijn zoo oud als algemeen.

Geen der beschaafde staten van Europa is er van ve[...] stoken en zelfs in de landen, waar priesterinvloed de[...] wetenschap zooveel mogelijk een slagboom stelt, wo[...] den de instellingen van wetenschappen zelfs door de re[...] geringen gehandhaafd.

Het is, M. H., omdat de wetenschap heiliger is d[...] eene kerkleer.

Het is, omdat de menschelijke geest haakt meer naa[...] stellige kennis dan naar onbewijsbare stellingen van d[...] hoofden eener sekte.

Het is, omdat de mensch, aardsch als hij is, het n[...] der wetenschap voor zijn zijn op aarde dagelijks aa[...]

schouwt, terwijl de dogmen eener kerk slechts voedsel ven aan zijn geloof.

Het is. omdat de wetenschap is eene hoogere magt, or de Voorzienigheid den mensch bereikbaar gesteld, einde hij de krachten en de eigenschappen der na- ur zou kunnen aanwenden ten nutte van zijn rdsch bestaan,

et is, omdat de wetenschap duurzamer is dan de tale krachten, die haar soms bedreigen.

et is voorts nog, M.H., omdat de regeringen-zelve r niet kunnen missen, zelfs niet daar, waar zij de pen des oorlogs over de volken brengen.

e wetenschappelijke instellingen in eenig rijk zijn orden de maatstaf van zijne beschaving — niet om- zij die beschaving hebben te voorschijn geroepen, r omdat zij er het uitvloeisel van zijn en weder- ig op hare bevordering hebben ingewerkt.

oen de wetenschappen waren herleefd, gevoelde men ngskens de behoefte, om voor ze te scheppen steun- ten van werking.

ij hadden behoefte aan eene associatie, aan eene satie.

ven als in het maatschappelijke leven vele onder- ingen niet zouden kunnen slagen door de pogin- en de middelen van op zich-zelve staande perso- zoo ook is het, en in niet mindere mate, in het enschappelijke.

Groote ontdekkingen, van welke thans de geheele chaafde menschheid de zegeningen geniet, zouden terwege zijn gebleven, indien zij niet waren voor- id of uitgelokt door de werken of door de onder- ning van genootschappen.

langrijke en kostbare werken, sieraden der volken, wier boezem ze verschenen, zouden nooit tot open- heid zijn gekomen, zoo niet de kosten der uitgave r genootschappen waren gedragen of althans de uit- e er van bij de betrokkene regeringen bewerkt.

vroeger tijd omvatteden de wetenschappelijke ge- tschappen in den regel alle takken van kennis.

der meer beschaafd land had zijne akademie of ootschap, maar ook slechts eene enkele akademie of n enkel genootschap.

Toen echter de wetenschappelijke beweging in de vol- was opgewekt en de wetenschap niet meer slechts eigendom was van enkelen, maar meer en meer deel werd der volksmenigte, bleek, niet alleen dat oor de meeste volken een eenig genootschap niet er voldoende was maar ook, dat de bestaande be- orden gesplitst te worden in verschillende afdeelin- n, naar de vakken van kennis.

Het was het groote beginsel van verdeeling van den eid, door Adam Smith zoo meesterlijk ontwikkeld, ar reeds sedert de oudste tijden naar de behoeften praktijk gebragt.

Dat beginsel werkt, zonder dat men zich daarvan al- d bewust is, niet minder in wetenschappelijke dan in dere instellingen.

In deze gewesten, door velen zoo gaarne als in alles eptionele beschouwd, is het niet anders.

Zóó waar is het, dat wetten in de zedelijk natuur jd en overal gelden, even als de wetten der stoffe- e wereld.

Tot vóór het jaar 1778 werd in deze gewesten niet voeld de behoefte aan eenige instelling, der weten- hap gewijd.

Een zeventigtal jaren later bleek reeds behoefte te staan aan méér dan een enkel, alle wetenschappen vattend ligchaam.

Daarin lag de geboorte, behalve van die van andere tellingen, ook van die onzer vereeniging.

De nijverheid, de geneeskunde, de natuurwetenschap- n, zij hebben alle hier thans hare eigene altaren, lke vroeger in den tempel van het Bataviaasch Ge- otschap van kunsten en wetenschappen te eng waren laatst, — en ook de regtswetenschap heeft hier thans r eigen orgaan.

Vraagt men of die eigene altaren en organen inder- d waren de uitdrukking van de behoeften des tijds, n beantwoorde men zich die vraag zelf, na kennis te bben genomen van wat de jaren van 1850 tot 1860 Nederlandsch-Indië hebben voortgebragt.

De Nederlandsch-Indische Maatschappij van nijver- gaf uit vijf deelen van haar Tijdschrift.

e Vereeniging tot bevordering der geneeskundige enschappen deed in Nederlandsch-Indië zeven dee- van haar Tijdschrift het licht zien.

Van het Regt in Nederlansch-Indië verschenen tien rgangen.

Onze vereeniging bragt tot openbaarheid twintig dee- van haar Tijdschrift en zes deelen van hare Ver- ndelingen.

Dat maakt te zamen ongeveer vijftig lijvige boek- en.

En al die periodieke geschriften bloeijen thans nog zeer als vroeger.

n nu het Bataviaasch Genootschap van kunsten en tenschappen, de oudere zuster, men zou bijkans zeg- de eenige moeder van de zoo even genoemde in- ingen?

eeft dat Genootschap door de verdeeling van den eid verloren, in glans, in aanzien, in werkzaamheid?

ie dat mogt beweren, neme ook kennis van het- dat genootschap in hetzelfde tiental jaren verrigt- en hij zal dan ontwaren, niet alleen dat het zes lij- deelen van zijne werken het licht deed zien, maar dat het bovendien uitgaf, wat het voor 1850 nooit gedaan, een eigen Tijdschrift, gewijd aan de taal-, en volkenkunde van Nederlandsch-Indië, van welk hrift thans reeds negen deelen het licht zien.

at genootschap alléén publiceerde méér in de laat- jaren van zijn bestaan, dan het had gedaan in er dan een halve eeuw, die zijn jongst decennium afgegaan.

loten hebben alzoo den groei van den moeder- niet geschaad.

Tien jaren bijkans zijn verloopen sedert de stich- ing onzer Vereeniging.

Het is thans niet meer de vraag, of zij voedsel heeft voor een blijvend bestaan, maar wel deze, of zij bij magte zal blijven, aan den omvang harer roeping te beantwoorden.

Ik moet mij duidelijker uitdrukken.

De Vereeniging omvat in haren werkkring de exakte en de eigentlijke natuurwetenschappen.

Tot nog toe is haar dat mogelijk geweest, maar telken jare toch is uitbreiding gegeven moeten worden aan de door haar uitgegevene werken, om de aangebodene schrifturen met den noodigen spoed tot openbaarheid te brengen.

Zal eene verdere verdeeling van onzen arbeid noodig wezen?

Zal het noodig worden, even als in vele staten van Europa, te stichten afzonderlijke genootschappen voor de exakte en de natuurhistorische wetenschappen?

Zullen hier eenmaal wis- en sterrekunde, natuur- en scheikunde, geologie en botanie, zoölogie en anthropologie, hare afzonderlijke genootschappen hebben?

Zullen hier, in een nog meer verwijderde toekomst, even als in het oude Europa, vereenigingen ontstaan, uitsluitend gewijd aan slechts één tak eener enkele wetenschap, aan de flora of fauna van een enkele onzer archipelagische gewesten, aan de vogelkunde alleen, aan de weekdierkunde alleen, aan de insektenkunde alleen?

Wenschen wij dat, want het zal de terugkaatsing zijn van den hoogen bloei der maatschappij van deze gewesten.

Maar die tijd, indien bij komen zal, zal die zijn onzer verre naneven.

Naderbij echter, mogen wij verwachten, is eene herziening der bewerktuiging onzer instelling, hare splitsing in afdeelingen, aan ieder van welke zal zijn opgedragen de behartiging van eene enkele wetenschap of van eene groep van verwante wetenschappen.

Daarmede zoude de Vereeniging een nieuw tijdperk zijn ingetreden.

Het zij mij vergund, MH. nog een blik met U te werpen op den ontwikkkelingsgang onzer instelling.

Wel leeft zij nog slechts een tiental jaren, maar haar leven is ook geweest dat eener tropische natuur, immer frisch en bloeijend, zonder herfst of winter.

Zij heeft hare tijdperken met spoed doorloopen en in elk nieuw tijdperk in kracht gewonnen.

Het eerste tijdperk van haar bestaan zou men kunnen noemen dat der worsteling of tegenkanting.

Toen eenige weinigen tot de oprigting der Vereeniging besloten, bestond er weinig vertrouwen op hare duurzaamheid en nog minder op het slagen harer pogingen.

Zij heeft er zich niet aan gestoord.

Bewust van hare krachten, toonde zij spoedig door hare werken, welke kiemen van bloei zij in zich verborg.

De belagchers werden spoedig benijders.

Die nijd was de eerste roem, welken de Vereeniging inoogstte.

De toespelingen, welke men zich op haar veroorloofde, de beschimpingen met welke men haar vereerde, waren de blijken, dat zij den weg naar het doel met goed gevolg was ingeslagen.

Want het is, zooals een verdienstelijk schrijver zegt, dat schimpen en smalen de lagere uitdrukkingen zijn van bewondering.

Zonder andere eigene middelen dan de ijver harer toen nog weinig talrijke leden, ja zelfs zonder als zedelijk ligchaam door het gouvernement te zijn erkend, heeft de Vereeniging zich baan gebroken, en binnen twee jaren tijds had zij zich het vertrouwen der regering in die mate verworven, dat hare erkenning en zedelijke ondersteuning volgden.

Daarmede trad zij het tweede tijdperk van haar bestaan in. Haar derde tijdperk kan gerekend worden aangevangen te zijn in 1856, met de uitgave harer Acta. Die uitgave toch was het gevolg van een toevloed van bijdragen, grooter dan de Vereeniging bij magte was in de twee jaarlijksche deelen van haar tijdschrift op te nemen en zij wees alzoo aan, den aanvang van een nieuwen stand zan zaken.

Thans reeds zijn Acta en Tijdschrift te zamen naauwelijks voldoende als hare organen voor het publiek, en zoo heeft zij er in de beide laatste jaren toe moeten overgaan, een deel meer van het Tijdschrift en een deel meer van de Acta jaarlijks uit te geven, dan in de oorspronkelijke bedoeling lag.

Het vierde tijdperk der Vereeniging, dat, waarin zij zich thans beweegt, zou men kunnen noemen dat der Koninklijke bescherming.

Het is hier de plaats MH., te gedenken de voor onze instelling heugelijke en voor ons allen vereerende gebeurtenis, dat Zijne Majesteit onze geëerbiedigde Koning, kennis genomen hebbende van het de Vereeniging verrigte, Hoogstdeszelfs goedkeuring daaraan heeft willen hechten door de verklaring van de aanvaarding over haar van het Beschermheerschap.

Deze gebeurtenis is niet alleen heugelijk, maar zij is ook van hoog gewigt voor onze instelling.

Want, naast hare vereerders en bevorderaars, ontbreekt het ook nog heden niet aan benijders en belagers.

Er zij er, die er naar hebben gestreefd en nog streven, haar terug te brengen tot een ondergeschikten tak van een ander genootschap; en er zijn er nog, en deze zelfs onder hare vrienden, die, in eene niet ver verwijderde toekomst, voor haar vreezen een tijdperk van teruggang; — en waar de zedelijke moed ontbreekt, is zeker het gevaar niet hersenschimmig, want het ligt in de moedeloosheid-zelve.

Maar de verleende koninklijke bescherming zal de eene partij verlammen en de andere partij het hoofd doen opheffen, even als zij zal zijn een blijvende spoorslag voor wie haar beheeren, haren glans onverzwakt te bewaren.

Ik acht mij gelukkig, MH., dezen avond weder te hebben mogen spreken als gelastigde eener instelling, die een zoo glansrijk verleden achter zich heeft en die, ik twijfel er niet aan, eene niet minder glansrijke toekomst te gemoet gaat.

Met zelfvertrouwen dan ook die toekomst ingetreden.

De band der wetenschap houde ons als altijd vereenigd, even als die der vriendschap, welke tien jaren lang onafgebroken in den boezem der Vereeniging heeft voortgeduurd en waaraan, ik leg er een bijzonder gewigt op, voor een zoo groot gedeelte zijn toe te schijven de uitkomsten, welke van onze instelling hebben gemaakt, wat zij thans is."

Nederlandsch-Indische Levensverzekering- en Lijfrente-Maatschappij.

Door welwillende medewerking van de Redaktie der Courant, zullen achtereenvolgens algemeene inlichtingen gegeven, en vragen en opmerkingen beantwoord worden, als welke niet aanhoudend door circulaires zijn mede te deelen en aan contribuanten of belanstellende anderen een meer juist begrip zullen geven van de werking der Maatschappij of de wijze van handelen.

(*Vervolg.*)

Varia.

32. ***Uitgestelde Lijfrenten, Opvoeding-Uitzetfondsen.*** Sommige aanvragen toonen dat men in het denkbeeld verkeert, dat slechts tot op bepaalde leeftijden te storten is, en verder ook als of men zich tot eene bepaalde contributie blijvend zoude moeten *verbinden*; — niet genoeg kan herhaald worden; dat hoewel alle stortingen in één jaar gedaan, tot ééne generale storting gebragt worden, in geen geval storting voor de Lijfrente afdeeling *verloren* is; wenscht of kan men niet doorgaan, dan ontvangt men uitkeering in verhouding tot de *gedane stortingen,* hoe groot of klein die ook geweest zijn, voor een der onderdeelen dezer afdeeling.

Evenzeer kan men bijvd. *f* 6,25 's maands storten, als bijvd. *f* 73,10, geheel van convenientie, ook des verlangd de eene maand meer, de andere minder.

Bij Onderdeelen van *Levensverzekering*-afdeeling is contributie verbindend bijvd. voor kapitaal bij overlijden, weduwenpensioen of weezenfondsen.

33. Anderen beschouwen de *Opvoeding* en *Uitzetfondsen* eene ***Levensverzekering,*** zulks is zoo niet, wel indien men in *Weezen-fonds* deelneemt, waardoor het kind alléén *na den dood* des vaders of verzorgers ontvangt; Opvoeding en Uitzetfonds ontvangen ze ook bij zijn leven en het is dus slechts een ander middel voor zijne kinderen te sparen; — het *Uitzet-fonds* is eigenaardig meer voor meisjes, om bij hare meerderjarigheid over eenig kapitaal te beschikken; — het *Opvoeding-fonds* geeft de gelegenheid, om ook bij vóór-overlijden der ouders, de kinderen en vooral zonen, in plaats van eenig klein Kapitaal, waarvan zij slechts de *renten* verteeren mogen, en hun bij meerderjarigheid van betrekkelijk minder nut is, van 16 tot 23 jaar, *dus in den kostbaarsten tijd hunner opvoeding,* ***daartoe*** geld beschikbaar te stellen, dat hun een meer rentegevend kapitaal zal bezorgen dan geld.

34. Niet genoeg kan herhaald worden dat de Maatschappij geene Loterij is, met enkel *prijzen*; zij *kan* niet meer uitkeeren dan iedere vereeniging van bekenden, indien zij gemeenschappelijk geld bijéénbragten, uitzetteden, en later onder de levenden verdeelden; men vergete echter niet, dat de Maatschappij haar waarborg-kapitaal heeft, een *minimum* als 't ware daardoor guarandeert, en blijkt het dat zij meer had *kunnen* geven, later 4/5 als *Bonus* uitkeert.

35. Ter verduidelijking wat de *Bonus* worden kan, onder gewone omstandigheden, worden eenige berekeningen gemaakt in plaats van met netto $5^{4}/_{10}$ pCt. renten, met 7 pCt.

Men zal dan het best kunnen zien het enorme verschil; — de overtuiging krijgen dat met tegenwoordigen rente-standaard en gewone sterftekans 4/5 van dat verschil kan worden te goed gedaan; maar ook naar de hoop inzien, hoe *aanlokkend* de Tarieven zouden geworden zijn, indien het Bestuur, niet liever slechts langzaam meerdere deelneming hadde willen opwekken, naarmate meerdere bekendheid zoude ontstaan met de inrigting, maar ook *gevaarlijk,* indien men jaren vooruit, gelden, om zoo te zeggen, *in huur* nam tot hooge renten!

36. Zoodra successivelijk met de verschillende voorloopige Inteekenaren, hunne wijze van deelname geregeld is, zal eerst een overzigt kunnen gegeven worden van de definitieve deelname; voorloopig kan alleen vermeld worden, dat van 16 Januarij jl. tot 13 Maart, geboekt is aan premiën voor Afdeeling Levensverzekeringen en Stortingen voor Afdeeling Lijfrenten ***f 34,372,97.***

Ten overvloede zij nogmaals vermeld, dat ook zij, die *niet* voorloopig inteekenden kunnen deelnemen en op aanvrage zoowel Tarieven als inlichtingen zullen gegeven worden.

(*Wordt vervolgd*). W. v. K.

SCHEEPSBERIGTEN.

Straat Sunda Doorgezeild.

DATUM.		VLAG.	NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		NAAR
Maart	12	Nederlandsch	Professor Suringa	G. H. Sneltjes	Amsterdam	13 Nov.	Singapore
"	—	Engelsch	Gwalior	G. Thomson	Londen	17 Oct.	Bangkok
"	—	"	Timandra	W. Sergent	Singapore	4 Maart	Londen
"	14	"	Potozi	R. Johnson	"	1 "	Cork en Falmouth
"	—	Z. M. Korvet	Juno	R. C. Sloos	Ned. v. K. d. G. H.	11 Nov.	Batavia
"	—	Nederlandsch	Stad Zeerikzee	J. J. Klein	Batavia	11 Maart	Middelburg
"	15	Engelsch	Timandra	W. Sergent	terug uit zee	....	............(*

*) Binnen brengende de masteloze Ned. Ind. schoener Bintang Toedjoe gez. C. F. Beaslij.

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDER.	VAN.		AGENTEN.
Maart	14	Ned. Indisch	schip	Egbert	B. Tormijn	Pamanoekan	11 Maart	Maclaine, Watson & Co.
"	15	Z. M.	stooms.	Citadel van Antwerpen	kapt. lt. t/z. Mossel	Plijmouth	10 Dec.	
"	—	"	korvet	Juno	lt. t/z. 1 kl. Sloos	Texel	11 Nov.	
"	—	Nederlandsch	schip	Cornelia	J. B. Jaski	K. George	22 Febr.	B. Kapersmit & Co.
"	—	"	brik	Jacqueline en Elize	B. Sikkens	New-Castle	21 Jan.	Haager & Schuurman.
"	—	Z. M.	stooms.	Soembing		Badjoa		
"	—	Ned. Indisch	"	Banda	G. A. Neije	Soerabaija	11 Maart	W. Cores de Vries.
"	—	Zweedsch	brik	Emelie	P. Petersen	K. de Goede Hoop.	15 Jan.	J. Cezard & Co.
"	—	Bremer	schip	Mary	Hoogemann	Melbourne		C. Bahre & G. Kinder.

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Maart	15	Z. M.	korvet	Prins Maurits	kapt. lt. t/z. C. P. de Brauw.	Nederland
"	—	Nederlandsch	schip	Cortgene	D. Dunlop	Rotterdam
"	—	Ned. Indisch	schoener	l'Union	G. Schuit	Soerabaija
"	16	Nederlandsch	schip	Rotterdam	H. Poort	Rotterdam
"	—	"	bark	Elize Henriette	P. J. Deterding	Nederland via Padang
"	—	Ned. Indisch	brik	Tartar	Tan Ing Pang	Pecalongan
"	—	Zweedsch	schip	Equator	T. Sellberg	Padang
"	17	Nederlandsch	bark	Ida Elisabeth	Kramers	Amsterdam
"	—	Engelsch	"	Menam	N. Andrews	Singapore

In lading liggende schepen te *Batavia*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Wilhelmina en Clara	C. Abrahamsz Jr.	Amsterdam	Haager & Schuurman.
"	"	Nederland*	P. Hoekstra	Nederland en Samarang	"
"	brik	Jacqueline en Elize*	B. Sikkens		"
"	bark	Graafstroom*	G. H. Ruhaak	Soerabaija	Maclaine, Watson & Co.
"	"	Konink. Ned. Yachtclub*	F. L. Zack	Nederland	van Ommeren, Rueb & Co.
"	brik	Bantam	B. G. van der Bolck		"
"	bark	Abel Tasman*	J. B. Rijken	Hongkong	B. Kopersmit & Co.
"	"	Cornelia*	J. B. Jaski		"
"	"	Petronella Catharina	C. H. van der Veen		C. Bahre & G. Kinder.
"	schip	Medea	J. Lourens		Reijnst en Vinju.
"	bark	Jhr. Mr. v. d. Wal v. Putterhoek*	K. P. Lammerts		Schimmelpenninck & Co.
"	schip	Barend Willem	W. Retgers		Paine, Stricker & Co.
"	bark	Paul Johan	A. Kooij	Nederland	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
"	brik	Jacob en Anna	Petersen		"
Ned. Indisch	"	Ocean*	Giam Liangsoeij		Buijs, Jacobsen & Co.
"	bark	Wilhelmina Helena*	H. A. Tholen	Soerabaija	"
"	brik	Boesroel Karim*	Said Honeiman	Cheribon, Pec. en Sumanap	"
"	bark	Maijmoon*	Said bin Kassim	Banka via Indramaijo	"
"	"	Sara Eleonora*	D. Schuijmer		Cassalette & Co.
Engelsch	brik	Harriet*	Black	Cocos Eiland	Wilson & Co.
Hamburg	schip	Manila*	Behrens		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
Spaansch	"	Reina del Oceano*	Sarachaga		Dümmler & Co.
Amerikaansch	bark	Rosette*		China	Paine, Stricker & Co.
Zweedsch	brik	Emelie*	P. Pettersson		J. Cezard & Co.
Bremer	schip	Mary*	Hoegemann		C. Bahre & G. Kinder.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	DATUM.	VAN
Maart	1	Ned. Indisch	stooms.	Banda	Neije	29 Feb.	Batavia.
"	4	"	bark	Ellen	F. A. P. Wenthold.	3 Maart.	Pecalongan
"	5	Nederlandsch	"	Christiaan Huijgens	J. van Katwijk	1 "	Batavia
"	6	Ned. Indisch	stooms.	Macassar	A. G. Bosch	5 "	Soerabaija.
"	—	"	"	Batavia	A. A. Couteron	3 "	"
"	—	Nederlandsch	bark	Mercator	H. van der Woude	— "	Batavia
"	7	Ned. Indisch	schoen.	Baros	E. Oort	4 "	"

Vertrokken schepen van *Samarang*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
Maart	3	Ned. Indisch	bark	Emilie	A. de Wolff	Singapore
"	—	"	"	Baboel Hair	Sech Bahawaris	Singkawang
"	—	Nederlandsch	"	d'Elmina	P. C. Teengs	Soerabaija
"	—	Ned. Indisch	stooms.	Banda	Neije	"
"	4	"	bark	Alrachmnie	Mohamat Sedik	Singapore
"	7	"	stooms.	Batavia	A. A. Couteron	Batavia
"	—	"	"	Macasser	A. G. Bosch	"

In lading liggende schepen te *Samarang*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Cornelia Mathilde	P. Snoeij	Nederland	Dorrepaal & Co.
"	"	Huijdecoper	J. N. Blok	Nederland	v. d. Broek & Veeckens.
"	brik	Johanna	A. J. Ouwehand		Dorrepaal & Co.
"	bark	Ardjoeno	J. F. A. Rapp	Soerabaija	"
"	"	Christiaan Huijgens	J. van Katwijk		
"	"	Mercator	H. van der Wouden		van Maanen & Co.
Hamburg	"	Esperance	H. A. Tuijen	de Golf van Perzie	C. Damnitz & Co.
Belg	schip	Edouard en Julie	J. P. Mennen	Engeland	Wermuth & Co.
Ned. Indisch	stoomb.	Samarang Packet	J. F. Scheel		Mac Neill & Co.
"	brik	Srie Naga	Intje Kandar		Gezagvoerder.
"	bark	Altitoor Rachman	Sahoboedin	Banjermassing	"
"	"	Orestus	Jo Agouw		"
"	"	Hoksing	Oeij The Oeij		"
"	"	Djoedulhair	Sech Ka-ata Ban	Soerabaija	"
"	"	Ellen	F. A. P. Wentholt	Soerabaija	B. Kopersmit & Co.

Aangekomen schepen te *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
Februarij	22	Ned. Indisch	kotter	Little Tot	Katjoong	Soerabaija
"	27	Hanov	schip	Amazona	S. F. Bock	"
"	—	Nederlandsch	"	Welvaart	J. N. Mooi	"

Vertrokken schepen van *Pasoeroean*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR.
Februarij	24	Ned. Indisch	schoen.	With of The Wave	Katjoong	Madura.
"	27	Nederlandsch	schip	Albrecht Beijling	G. Muller	Nederland.
"	29	"	"	Doggersbank	P. J. Kerkhoven	"
"	—	"	"	Thee Anthonijs	C. v. Rijn van Alkemade	"

In lading liggende schepen te *Pasoeroean*.

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Eensgezindheid	B. G. Flik	Soerabaija	Anemaet & Co. Soerabaija
"	schip	Admiraal de Ruiter	B. Koster	Nederland	P. Kervel & Co. "
"	"	Welvaart	J. N. Mooi	Amsterdam	Fraser, Eaton & Co. "
Hanoversch	"	Amazone	S. F. C. Bock		

MARKTPRIJZEN.

Te BATAVIA, den 16 Maart.

Arak, *f* 55,— afgedaan.
Koffij, Java nominaal
—, Padang, geen voorraad.
Suiker No. 16 *f* 16,50,— ferm. tot notering.
Jenever, V. H. bij Reynst en Vinju *f* 12,— p. kelder, in Consumptie.
Rijst, Indramajoe met zakken, niet aan de markt.
——, witte Batavia, 1ste kwaliteit, *f* 145,— @ *f* 155,— } weinig voorraad.
——, " " 2de kwaliteit, *f* 135,— @ *f* 145,— } weinig voorraad.
——, Carga *f* 115 @ *f* 130,—
Wisselkoers op Nederland 100½ @ 101%, Gouvernement pari, Engeland *f* 11,50, China, *f* 2,80. ℘ doll., Singapore *f* 2,75, ℘ doll., Calcutta *f* 122,— ℘ 100 Rs.

Te SOERABAIJA, den 12 Maart.

Suiker *f* 16 @ 16½,—
Koffij *f* 85 @ 88,—
Rijst (carga) *f* 140 à 150.—
Id. (witte) *f* 170 à 180.—
Koehuiden ℘ picol.
Arak ℘ legger. *f* 45,—
Olie (Klapper.)
" (Katjang.)
Kadjang Mateh. *f* 11,—
Rotting *f* 8 @ 9,—
Wisselkoers Holland pari.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

van den 2 tot 12 Maart 1860.

Aanvoer.

Van Rotterdam per Ned. schip *Jhr. Mr. van der Wall van Puttershoek*, gez. Lammerts, agt. Schimmelpenninck en co.

100 vs. kop. munt, 120 vs. boter, 346 vn. meel, 1171 coll. gouv. goederen, 2611 stav. en boss. ijzer, 85 ellen kabelketting, *N. H. M.*
2 kn. rijtuigen en tuigen, *Tercranen.*
37 kn. papier, *J. Cezard en co.*
30 led. leggers, *Agenten.*
100 vn. spijkers, *C. Bahre en G. Kinder.*
276 coll. manufact., *B. Andreas en co.*
1 rijtuig, *Ruijs.*
42 kn. wijn, *Pandel en Stiehaus.*
25 kn. wijn, *Dümmler en co.*
200 assen, 204 bussen, *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
2 kn. diversen, *Hunter, Houghton en co.*
200 keld. genever, 29 kn. wijn, 205 coll. provisien en dranken, *Gezagvoerder.*
350 vs. boter, 20 kazen, *Order.*

Van Hamburg per Hamb. schip *Princess Royal*, gez. …….. agt. Pandel en Stiehaus.

15 vn. en 12 kn. provisien, 90 vn. vleesch, 12 coll. blik, 5 kn. glaswerk, 5 bn. manufact., *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
60 kn. manufact., 100 ks. kruid, 50 do. wijn, 50 do. olie, 1070 st. asphals, 28 vs. aardpik, 1 ijzer pot, *Agenten.*
47 ks. cognac, *Order.*
30 vs. meel, *E. Moormann en co.*
5 vs. vleesch, 3 coll. provisien, *Huart.*
41 kn. glaswerk, 1 do. lederwerk, 6 do. kramerijen, 6 do. ijzerwerk, *B. Andreas en co.*
6 kn. koopmanschappen, *Adam en co.*
10 kn. lampen en toebeh., 13 kn. en 7 coll. manufact., 1 kt. zijdenstoffen, 2 do. wasdoek, 15 do. kramerijen, 8 do. modewaren, 10 do. parfumerien, *C. Bahre en G. Kinder.*
1 kt. boeken, *Reynst en Vinju.*
1 kt. diversen, 1 do. absynth, 5 do. manufact., 2 do. schoenen, 2 emitatie leder, 1 do. bloemen, 12 do. kramerijen, 25 md. bier, 7 kn. meubelen, 1 do. schilderijen, *Hagedorn, Plump en co.*
4 kn. provisien, *van Ommeren, Rueb en co.*
7 kn. koopmanschappen, *Busing, Schröder en co.*

Van Decima per Ned. brik *Jacob en Anne*, gez. Petersen, agt. Landberg, Bezoet de Bie en co.

65 pakk. kaneel, 3 do. zijde, *N. H. M.*
6 kn. porselein, 28 do. zijde, 24 do. bronswerk, 6 do. diversen, 610 do. wijn, 140 do. arrowroot, *Gouvernement.*
104 coll. manufact., 1 kt. diversen, *Pandel en Stiehaus.*
15 coll. zink, *Buijs, Jacobsen en co.*
57 schuitjes tin, *Reynst en Vinju.*
680 ks. zeep, 4 do. diversen, 3 kn. en 15 ps. ledikanten, 3 kn. ijzerwerk, 25 coll, manufact., 8 kn. jaconets, 11 bn. drills, *Tolson, Hunt en co.*
200 kn. boomwas, 7 do. diversen, 110 vs. spijkers, 4 kn. broodsuiker, 27 do. gedr. vruchten, 18 coll. machinerien, 17 do. diversen, 19 do. glaswerk, 1 kt. papier, 6 coll. Jap. goederen, *Agenten.*

Van Singapore, Riouw en Muntok per N. I. stoomb. *Palembang*, gez. Kuller, agt. W. Cores de Vries.

1 kt. opium, *Hunter, Houghton en co.*
1 kt. specie, *Said Hamid Boeftin.*
7 kn. manufact., *Borneo C. Limited.*
12 kn. manufact., *Said Hamid Habassij.*
10 kn. manufact., *Morgan, Melbourn en co.*
10 kn. was, 19 coll. Chin. goederen, *Tjoe Kaijsiang.*
86 bn. manufact., *Martin, Dyce en co.*
1 kt. manufact., *Sech Moh. Basandit.*
1 kt. manufact., *Sech Abdulla.*
1 kt. goud, *Pitcairn, Syme en co.*
1 kt. medicijnen, *Schimmelpenninck en co.*
15 kn. manufact, *Said Aloewie bin Segaf.*
1 bl. manufact., *Sech Abd. Aiiek.*
49 coll. Chin. goederen, *Lim Hoa.*
191 pic. gambier, *Tan Kanglioe.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *A. R. Falck*, gez van Duijvenboden, agt. B. Kopersmit en co.

200 pic. rotting, 10847 do. koffij, 8 do. zw. peper, 600 do. tin, uit entrep. 2 kn. brandkasten, *Agenten.*
13 coll. provisien, *Gezagvoerder.*
10/m. sigaren, uit entrep. *Abeelen, Dennison en co.*
1 doos goudwerk, *Tiedeman en van Kerchem.*

Naar Lima per Amerik. schip *Rebecca*, gez. Mechener, agt. Paine, Stricker en co.

5041 pic. rijst, 50 do. rotting, *C. Bahre en G. Kinder.*

Naar Singapore per Zw. schip *Avik*, gez. Ahlborg, agt. Pitcairn, Syme en co.

266 coll. manufact., 40 md. aardewerk, 139 coll. touw, 100 vn. likeuren, 8815 coll. ijzer, *Aan boord gebleven lading van Engeland.*
7 legg. arak, *Agenten.*
150 vn. meel, uit entrep. *Gumprich en Strauss.*
600 zakk. tarwe, uit entrep. *Gasper en co.*
300 vn. meel, uit entrep. *C. Bahre en G. Kinder.*
40 vn. meel, *Abeelen, Dennison en co.*
2 coll. ijzerwerk, 1 vt. koperdraad, 11 kn. en 21 bn. manufact., uit entrep. *Tolson, Hunt en co.*
60 vn. spek, 1502 do. meel, 115 ks. zuren, 315 do. sla olie, uit entrep. *Morgan, Melbourn en co.*
190 pic. gomelastiek, *Borneo C. Limited.*

Naar Singapore per Eng. schip *Menam*, gez. Andrews, agt. Martin, Dyce en co.

1571 coll. manufact., 6914 stav. en 256 bund. ijzer, 30 tonn steenkolen, *Aan boord gebleven lading van Engeland.*
140 vn. meel, uit entrep. *Morgan, Melbourn en co.*
1 bendie, *van Slooten, Morgan en co.*
500 keld. genever, uit entrep. *Busing, Schröder en co.*
35 kn. naaigaren, 16 bn. manufact., 3877 pic. rijst, *Agenten.*
4 kn. lampen, 4 coll. en 1 kt. meubelen, 2 kn. porcelein, *Cassalette en co.*
300 ks. cognac, *Wilson en co.*
200 keld. genever, uit entrep. *John Pryce en co.*
3 vn. bier, uit entrep. *van Riet en en ter Gouw.*
2 vn. en 1 kt. bier, 1 kt. passement, 60 vs. boter, uit entrep. *Metzendorff, Wilmans, Ruys en co.*
12 kn. meubelen en glaswerk, 1 bl. messen, *Gebrs. Roselje en co.*

AAN- EN UITVOER TE SAMARANG.

van den 9 Febr. tot en met den 8 Maart 1860.

Aanvoer.

Van Nederland per Ned. schip *Christiaan Huijgens*, gez. J. van Katwijk.

100 vn. bier, 90 mand. selzelwater, 2 kn. stroo-hoeden, 200 vs. boter en 1 baal manufacturen, *van Maanen en co.*
150 last steenkolen, 40 kn. manufacturen, 68 kn. wijn, 20 papier, 6 vs, boter, 1 kt. boeken, 1 kt. koopmanschappen, 1 kt. diverse, 1 kt. lederwerk 1 kl. spetie en 1 kt. schilderijen, *Dorrepaal en co.*
1 kt. boeken, *von Franquemont.*
25 kn. koopmanschappen *J. Hijmans.*
8 kn. koopmanschappen, en 2 ks. piano's, *van den Broek en Veeckens.*
5 kn. en 2 pak. manufacturen, 2 kn. porcelein, 3 kn. diversen en 1 kt. koopmanschappen, *C. Damnitz en co.*
1 kt. regaal, *J. Soesman*
5 kn. ijzerwerk, *Soesman en co.*
2 kn. wijn, *E. J. Berg.*
1 kt. diverse, *H. de Kok.*
4 kn. wasdoek, en 1 kt. modewaren, *F. A. Pringiers.*
1 pakje, *E. R Haigthon.*
9 kn. koopmanschappen, 20 kn. bier 600 keld. genever, 2 fusten wijn, 80 … boter en 1 pak. litographie, *Thooft en co.*
10 vs. zilveren en 100 vs. koperen munt, en 36 kn. artillerie goederen, *Gouvernement.*
10 kn. wijn, 100 vs. boter, 1 kt. ijzerwerk, 14 mand. selzerwater, 4 kn. koopmanschappen, 30 vn. bier, en 600 keld. genever, *Order.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Graaf van Heiden Reinestein*, gez. J. Wamsteker.

25534 ℔ indigo, 251 pik. koffij, 1 pik. klapper olie, en 16 kn. kramerijen … confituren, *Dorrepaal en co.*
150 pik. bindrotting, 2108 pik. koffij, 129 pik. zwarte peper, en 3955 pik. suiker, *O. I. M. van Administratie en Lijfrente.*
115 ℔ indigo, 10 pik. gom elastiek, *C. Damnitz en co.*
62 pik. cubeben, *Mc. Neill en co.*
4359 ps. buffel-huiden, *B. Kopersmit en co.*

Naar Nederland per Hamb. schip *Macasser*, gez. J. Gödje.

4661 pik. suiker, *Mc. Neill en co.*
100 pik. bindrotting, *Wermuth en co.*

Naar Nederland per Hamb. schip *Carl Auguste*, gez. H. Muller,

4404 pik. suiker, 2554 pik. koffij, 1 kt. boeken en Jap. porcelein, 2 kn. … arrowroot en sagoe, 2 ks. gember, 1 kt. Jap. voorwerpen en 2166 ℔ indigo, *Dorrepaal en co.*
2 kn. Inls. confituren, *Soesman en co.*
399 pik. koffij, *Mc. Neill en co.*

Naar Nederland per Ned. bark *Nieuw Holland*, gez. L. Tuk.

2000 pik. suiker, 2355 pik. koffij, 8861 ℔ indigo, en 30 pik. bindrotting, *N. H. M.*
1 piano, en 1 speeldoos, *Gezagvoerder.*

Naar Nederland per Ned. schip *d'Elmina*, gez. P. C. Teengs.

1000 pic. koffij, en 1997 pic. suiker, *N. H. M.*

AAN- EN UITVOER TE SOERABAIJA,

van den 11 Febr. tot en met den 4 Maart 1860.

Aanvoer.

Van Amsterdam per Ned. schip *Alcijone*, gez. H. C. Haacks.

98 coll. 10 kn. blad en staafkoper, 578 staven ijzer, *Gouvernement.*
100 kn. katoenen manufacturen, 70 coll. diverse, 6 ks. provisien, 100 vs. … 50 ks blik, 20/2 ton g zouten vleesch, 25 manden bier, 25/2 ton … *Fraser Eaton en co.*
100 kn. katoenen manufacturen, 277 kn. wijn en provisien, 1 ks. koeken, 10 … brandij, 100 hammen, 50 pakk. papier, 9/4 en 6/1 kn. wijn, 25/8 kn. … tus, 1 kt. vruchten, 12 bn. zakken, 230 vs. boter, 20 kn. metaal, 6 vs. … spijkers, 1 muzijk-klok, 2 kn. sigaren, 428 coll. diverse koopmanschappen, *Schimmelpenninck en co.*
115 kn. koopmanschappen, 88 kn. bier, 442 vs. boter, 15 kn. papier, … wijn, 8 coll. provisien en wijn, 10 vs. groetens, 1 kt hammen, 1 kt. …
3 coll. diverse, 6 coll. provisien, 68 coll. verfwaren, 10 kn kaas, *Order.*
1 kt. boeken, 1 kt. schoenen, 621 coll. koopmanschappen, *P. Kervel en co.*
1 rijtuig, *A. Vriesman.*
1 rijtuig, *Kooiman.*
50 kelders lijnolie, 10 vn. zinkwit, 20 vn. loodwit, *L. G. van Lakerveld.*
80 kn. manufacturen, 1 kt. provisien, *B. J. Eck en co.*
50 bs. drills, 30 kn. wijn, *B. Kopersmit en co.*
1 rijtuig, *Friedlander.*
100 manden bier, 135 kn. provisien, 1 kt. zilverwerk, *Mc. Lennan en co.*
68 coll. diverse, 2 kn provisien, 2 kn. kramerijen, *Martens en co.*
2 kn. koopmanschappen, *D. M. Martens.*
28 coll. diverse, *Hill Broeman en co.*
8 coll. diverse, 50 vs. boter, 1 kt. chocolaad, *S. M. Polak.*
1 ijzeren frame, *Boumeester.*
12 vs. boter, *E. Twiss.*
50 ks. wijn, *Anemaet en co.*
8 kn. koopmanschappen, 50 vs. boter, *W. C. van Teijen.*
11 kn. provisien, 4 ks. boter, 150 ks. 4 kn. bier, *E. ten Brink en co.*
1 kt. diverse provisien, *Noord Borski.*
4 kn. diverse papier en leder, 1 kt. boeken, 5 ks. druk-letters, *Gebrs. … berg en co.*
8 kn. diverse dranken, 4 vs. boter, 3 kn. diverse, *J. W. C. van Steedam.*
2 kn. diverse, 50 vn. azijn, 276 coll. koopmanschappen, 200 vs. haring, 100 hammen, 200 kelders genever, 100 ks. kaas, *Gebr. van Delden.*
104 coll. diverse, koopmanschappen, 7 coll. diverse, *Karthaus en Melchers.*
1/2 pijp. bier, *Onnen.*
16 coll. provisien, *Le Roy en co.*
1 kt. perspompslangen, FVs 1 kt. koperwerk, *Monthof.*
1 kt. boeken, 173 coll. koopmanschappen, *J. F. van Leeuwen en co.*
3 kn. diverse, 1 kt. manufacturen, 1 kt. regaal, *F. van Brero en co.*
2 kn. diverse, 1 kt. zilverwerk, *Major Matsen en co.*
2 kn. kleederen, *V. D. Palm.*
3 kn. diverse, *J. van der Linden.*
1 kt. kramerijen 5 kn. manufacturen, 1 kistje, *W. Cores de Vries.*
73 coll. diverse provisien, *C. van Raalten.*
1 kt. zilverwerk, 2 kn. aardewerk, 1 kt. laken, *van Bostraten.*
25 vs. loodwit, 1 pompleder, 1 pak verfkwasten, *Curtis en Dormaer.*
33 coll. chemicalien, *C. Rosemeier.*
3 kn. diverse, 1 kt. manufacturen, *H. Kiel.*
5/8 vs. boter, *Hoffman.*

Uitvoer.

Naar Nederland per Ned. schip *Johannes Lodewijk*, gez. v. d. Waal.

2140,28 pic. tabak, 50/1 legg. arak, *B. J. van Eck en co.*
1 kt. confituren, 9000 pic. suiker, *Hill, Broekman en co.*
510 pic. tin, *N. H. M.*
1000 st. koehuiden, 120 pic. rotting, *Fraser, Eaton en co.*

Naar Nederland via Panaroekan per Ned. schip *Doggersbank*, gez. P. J. Kerkhoven.

6502,07 pic. suiker, 500 pic. tin, 170 pic. rotting, *N. H. M.*

Naar Nederland per Eng. schip *Saugeen*, gez. Knight.

4043,45 pic. suiker, *Anemaet en co.*
5886 pic. suiker, 87,50 pic. rotting, *Fraser, Eaton en co.*

Naar Australie per Eng. schip *Amelia Breillat*, gez. John Morris.

7314 pic. suiker, 66,90 pic. rotting, 160 pic. koffij, *Fraser, Eaton en co.*

Naar Amsterdam per Ned. schip *Agatha Maria*, gez. van Zijp.

486,85 pic. tin, 4542,15 pic. suiker, 624.97 pic. rijst, 45,36 pic. kaneel, 156… rotting, 38 legg. arak, 108 st. koehuiden, 428,25 pic. tabak, 2 kn. … 1184,44 pic. rijst, *P. Kervel en co.*

Naar Nederland via Pasoeroean per Ned. schip *Welvaart*, gez. J. N. Mooi.

150 pic. rotting, 1002 legg. rhum, *McLennan en co.*
664,67 pic. tabak, *P. Kervel en co.*

Naar Nederland per Ned. schip *Johannes Anthonius*, gez. F. Mets.

5550 pic. koffij, *N. H. M.*

Naar Nederland per Ned. schip *Almelo*, gez. R. P. Tjebbes.

500 pic tin, 85 pic. rotting, 1170 st. runder huiden, 8025,26 pic. suiker, *N. H. M.*

Naar Nederland per Hamb. schip *Arracan*, gez. H. Kuhlken.

127 st. koehuiden, 323,97 pic. rotting, 11 coll. provisien, 4813,14 pic. suiker, *Mathieu, Ebbs, Ruijs en co.*

Naar Nederland per Zw. schip *Charles Napier*, gez. C. J. Valley.

119,83 pic. rotting. 127 st. koehuiden, 3887,21 pic. suiker, *Mathieu, Ebbs, Ruijs en co.*
1550 st. koehuiden, 1001,61 pic. suiker, *Fraser, Eaton en co.*
629,31 pic. tabak, *B. J. van Eck en co.*

Aangekomen Passagiers te Batavia

van den 14 tot en met den 16 Maart 1860.

Met het Ned. Ind. stoomschip Banda, Kapt. Neije, de kapitein Doderer … Win, Luit. t/z. Tegelberg, de hh. van den Broek, Koes, van Trapp … Rooijen en echtg., ter Meulen, von Faber, de Rochemont, Volmering, … 2 kinderen van den heer van Hecking Colenbrander, Mevr. de wed. … en Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang en Cheribon.

Vertrokken Passagiers van Batavia

van den 14 tot en met den 16 Maart 1860.

Met het Ned. schip Cortgene, Kapitein D. Dunlop, de hh. Ds. Bie … echtg. en dochter, Godon, Zuster en 1 kind van den heer Gumprich, van … Osseman, Lulofs, Mevr. de wed. Teengs, 2 kinderen en 2 bediende, … Dujardin benevens 12 gepasp. militairen naar Rotterdam.

Met het Ned. schip Rotterdam, Kapt. H. Poort, de Luit. kolonel, C. … echtg. en 3 kinderen, de Kapt. der Inf. F. A. Eekhout, de Ritmeester … denkamp, de hh. Breijman, echtg. 4 kinderen en 1 bediende, van Coe… echtg. Nicht en 1 kind, Mevr. de wed. Commissaris en kind benevens 4 … militairen naar Rotterdam.

Met het Engelsch schip Kim Hoek Hien, Kapt. G. Taylor, de heer Roberts, naar Singapore.

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet

H. M. VAN DORP.

SNELPERSDRUK VAN H. M. VAN DORP, TE BATAVIA.